

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 6 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Kandidati narodne stranke:

A. V skupini slovenskih trgov: Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Žalec, Št. Jurij ob j. ž., Središče, Vransko, Braslovče, Kozje, Smarje, Veržej, Rajhenburg. Studenci pri M.

Dr. Vekoslav Kukovec, odvetniški kandidat v Celju.

B. Za mestno skupino vseh narodno-mešanih mest in trgov na Spod. Štajerskem: Slov. Gradec, Slov. Bistrica, Marenberk, Muta, Vuzenica, Konjice, Sv. Lovrenc nad Mar., Ptuj, Ormož, Ljutomer, Rogatec, Št. Lenart v Slov. Gor., Breg pri Pt., Rog. Slatina, Maribor, Celje, Brežice, Sevnica, Laško, Vojnik, Vitanje, Šoštanj, Velenje.

Dr. Gvidon Sernec, odvetniški kandidat, Celje.

C. V kmečkih skupinah (modre izkaznice in bele glasovnice).

I. volilni okraj: Celje, Laški trg, Vransko, Gornjigrad (voli dva poslanca).

Franc Goričan, posestnik v Višnjivasi in kmetijski potov. učitelj,

dr. Rihard Karba, zdravnik, Vransko.

II. Volilni okraj: Slov. Gradec, Šoštanj, Marenberk.

Dr. Anton Božič, odvetniški kandidat in posestnik, Celje.

III. Volilni okraj: Brežice, Kozje, Sevnica.

Ivan Malus, ekonom, Bizeljsko.

IV. Volilni okraj: Smarje, Rogatec.

Maks Berlig, posestnik in trgovec, Žetale.

Narodnjaki! Posezite z vsemi silami v volilni boj! Ako vsakrteri že pri agitaciji in pozneje pri volitvah stori svojo dolžnost, bo zmaga naša! Ne se zanašati drug na drugega! **Vsak** mora stati v prvih vrstah!

Pozor! Bele izkaznice (splošna skupina) volijo 7. maja.

Pazite! Modre izkaznice (kmečka skupina) volijo 17. majnika!

Shranite legitimacije, ker zna priti do ožjih volitev! V splošni skupini, kjer je kandidat narodne stranke **Franc Brinar**, nadučitelj, **Gotovljah**, sta tudi dva druga kandidata: klerikalec **Pišek** in soc. demokrat **Šilar**. Če nobeden od teh treh ne dobi 7. maja večine nad obema drugima, bo **14. maja** ožja volitev med tistima, ki dobita 7. maja največ glasov. Zato shranite legitimacije, da boste lahko tudi še 14. maja, če bo treba, šli volit.

Shranite legitimacije, ker zna priti do ožje volitve! V splošni skupini mest in trgov so trije kandidati: Slovenec **Rebek**, Nemec **Kral**, in soc. dem. **Horvatek**. Če dne 7. maja nobeden od teh ne dobi večine nad obema drugima, bo **14. maja** ožja volitev med tistima, ki dobita 7. maja največ glasov. Zato shranite legitimacije!

Nedeljski shodi.

Shod v Arclinu pri Vojniku.

Kljub neugodnemu času je bil shod v Arclinu pri g. županu Vrečko dovolj dobro obiskan. Shodu je predsedoval g. Florian Vrečko iz Škofje vasi. Gg. kandidata dr. Karba in nadučitelj Brinar sta v poljudnih in krepkih besedah zbranim volilcem razložila svoj program in načrt za delo v deželnem zboru, zakar sta žela mnogo zasluženega priznanja. Zmaga gosp. Franca Brinarja dne 7. maja in g. dr. Karbe in gosp. Fr. Goričana dne 17. maja je pri nas zagotovljena.

V Št. Jurju ob juž. žel je ob isti uri, ob kateri se je imel vršiti volilni shod narodne stranke, tamošnji kaplan sklical 2 klerikalna shoda in povrh s prižnice rotli ljudi, naj nikdo ne gre na liberalni shod. Posrečila se namera ni vključiti slabemu vremenu. Shod v Št. Jurju je bil nasprotno poleg žalskega eden izmed najlepših in najzanimivejših. Veleposestnik Jože Podgoršek je vodil predsedstvo s posebno spretnostjo. Govoril je z velikim uspehom najprej g. dr. Karba, za katerega so se navzoči kmetje z vso navdušenostjo izrekli soglasno kot kandidata. Kmetijski potovalni učitelj Franc Goričan je bil kot kandidat burno pozdravljen. Njegov govor, poln jedra in zdravih dovtipov, je ljudi na-

ravnost elektriziral. Nadučitelj Franc Brinar je s svojim globoko čuvstvenim govorom kot kandidat splošne kurije dosegel sijajen uspeh. Burno ploskanje je spremljalo velezanimiva izvajanja četrtega govornika drž. poslanca Franca Robleka. Peti govornik predsednik narodne stranke dr. Kukovec je ob burnem soglasju izjavil, da ogromni klerikalni vojni aparat očitno peša, ker manjka klerikalcem moralna podlaga, brez katere je vsak napor v boju za zmago idej brezuspešen. Govornik ni nikdar pričakoval, da bode narodna stranka mogla v tem težavnem boju nastopiti tako častno, kakor kaže sedajno stanje volilnega gibanja. Govorili so ob velikem navdušenju še župan Urlep, naš zaupnik Drofenik, nadalje učitelj Kveder in še razni govorniki.

Shod na Teharjih.

Vključ delavniku se je v soboto zvečer zbralo kakih 40 volilcev na volilni sestanek Narodne stranke pri Žonarju na Teharjih. Prišel je tudi kaplan Čemažar s par pristaši kmečke zveze. Sestanek otvori pooblaščenec izvrševalnega odbora Narodne stranke g. dr. Janko Sernec iz Celja. Kaplan Čemažar se je takoj začel ujedati, da zahteva red in volitev predsedstva. Pojasnilo se mu je, da zborovanje mora vendar nekdo otvoriti, potem še se le ahko voli predsedstvo. Sicer da pa

tudi Narodna stranka nima navade, kakor kmečka zveza, da bi prirejala volilne shode pri zaprtih vratih in da bi na njenih shodih dobili besedo samo pristaši. Izvoli se nato predsednikom g. Stojan, podpredsednikom g. Bucej in zapisnikarjem kaplan gosp. Čemažar, ki je sicer izrazil skromno željo, da bi bil rajši podpredsednik ko zapisnikar, pa zborovalci te želje niso upoštevali. Prvi govornik, g. dr. Janko Sernec, je obrazložil, kako je letos prišlo vsled gospodstvaželnosti nekaterih mariborskih duhovnikov do volilnega boja na slovenskem Štajerskem, razpravljal o kmečkem in delavskem programu Narodne stranke, ki je bil prvi te vrste na Slovenskem in še le pozneje si je kmečka zveza prikrojila prilično isti program. Drugi je govoril g. dr. Koderman iz Celja, ki se je bavil s kandidati. Narodna stranka je postavila v splošni skupini za kandidata Fr. Brinarja, nadučitelja v Gotovljah, sina rudarja v Hrastniku, ki je na vseh svojih službah zelo priljubljen in vsled vednega stika z revnim kmečkim ljudstvom ve, kje te male posestnike čevlji žuli. Njegov protikandidat je veleposestnik Pišek, tam nekje od Maribora, ki igra gospoda državnega poslanca, ki niti ne obdeluje svojega posestva, ampak ga je dal v najem. Na medklic kaplana Čemažarja, da obdeluje Piškovo posestvo žena, mu govornik pojasni, da mu je pred leti umrla, kar vzbudi pri vseh zborovalcih veselost nad dobro poučenim gospodom kaplanom. V kmečkih skupinah je narodna stranka postavila kot kandidata Fr. Goričana, kmet. potovalnega učitelja v Višnjivasi, ki ga je deželni odbor štajerski postavil, da poučuje kmete v kmetijstvu in dr. Rih. Karba, zdravnika na Vranskem. Protikandidata sta Terglav, ki še svojega imena ne zna prav podpisati, in pa advokat Benkovič, ki si ne upa kandidirati v svojem državno-zborskem volilnem okraju v Brežicah. Izbira torej ne bo težka. Nato se še oglasi k besedi kaplan Čemažar, ki s „povzdignjenim“ glasom pravi, da se na volilnih shodih ne sme govoriti o Terglavovih „klobasah“, čemur pa so njegovi lastni pristaši ugovarjali, češ, da so „zelo dobra reč“. To je gospoda kaplana popolnoma „panalo“. Omeni še nato s „povzdignjenim“ glasom, da se tudi ne sme govoriti o tercijskah, ki so mu baje zelo na srcu ležeče. Moralo se ga je opomniti, da o tercijskah sploh nikdo ni govoril. Čemažar, Čemažar, wes das Herz voll ist... Sestanek se je nato zaključil.

Volilni sestanek v Gotovljah je imel naš kandidat v splošni kuriji g. Franc Brinar v soboto zvečer tudi za svoje domače volilce v Gotovljah. Pri Malgaju, kjer smo se zbrali zavedni Gotovljani, je priljubljeni naš nadučitelj v prelepih in poljudnih besedah razložil, kako bode zastopal on koristi in težnje svojih

volilcev, ki pripadajo po večini revnejšim slojem, ako ga ljudska volja izbere poslancem. Naravno je, da nam Gotovljanom pač ni potreba še posebej naštevati vrlin in priporočati osebe kandidata, ki ga poznamo že toliko vrsto let kot svojega blagega učitelja in dobrotnika, zato ga pa tudi vsi spoštujemo in ljubimo. Tega tudi ni storil drug govornik iz Celja, naš domačin, ki je s krepkimi izrazi ožigosal postopanje duhovniške kmečke zveze, ki je naduto odklonila ponujano spravo in ki vsiljuje nam Savinčanom za poslanca nekega veleposestnika od Maribora, katerega v lastnem kraju živ krst ne mara. Še manj pa ga maramo mi in zato smo govorniku obljubili da volimo prihodnji petek 7. maja vsi le Franc-a Brinarja.

Dva shoda v Podgorju pri Slovenjgradcu.

Vrlo delavni okrajni odbor Narodne stranke za slovenjgraški okraj je sklical 2. maja shod volilcev Narodne stranke ob 12. uri opoldne v Lampretovo gostilno v Podgorju. Ker je bilo še dovolj časa, smo se v velikem številu številu udeležili „javnega društvenega“ shoda Kmečke zveze v farovski gostilni, na katerem je govoril profesor Vrstovšek. Predsednik na shodu je bil neki Rudolf Globočnik iz Šmiklavža, ki je na glasu, da ima nekoliko premalo možgan; za „reditelja“ je bil njegov brat Franc, ki je ravnokar do služil 8 tednov ječe v Celju, ker je nekoga smrtnonevarno ranil. Ta fant je, mimogrede omenjeno, gojenec znane kršč. soc. kurza v Slovenjgradcu. Vrstovšek in duhovniška stranka imata očitno velike simpatije do takih poštenjakov, ki so se že seznanili s kajhami... Vrstovšek je takoj, ko je zagledal veliko število naprednjakov na shodu, izjavil, da ne bode nobene stranke napadal; trudil se je nato dokazati, kako „gospodarsko“ delo opravlja Kmečka zveza; no trud je bil brezuspešen. Navzočnost naprednjakov je g. profesorja očitno tako zmotila, da je ostal prave dokaze dolžan. Pograntal je med drugim, da daje dežela več milijonov za „kulturne“ namene; kaj si je pod tem mislil, je pozabil omeniti zborovalcem. Govoril je o cestah, toda tako zmedeno, da se je možn poznalo, da se mu še ni zjasnilo, kaj so ceste 1. in kaj 2. razreda, in kdo plačuje vzdrževanje enih in drugih. To bi mu morda navzoči posestniki, ki plačujejo za vzdrževanje cest 2. razreda mastne okrajne doklade, vedeli dobro pojasniti. Sanjalo se mu je nekaj o deželnem kulturnem svetu; vedel pa je očitno o njem še manj ko večina zborovalcev. Z velikim patosom je zahteval, da Kmečka zveza ni sovražna šoli in učiteljstvu, temveč da se nasprotno trudi učiteljstvu olajšati položaj in delo. Opomin g. Lešničarja, da se ga bode prišlo za besedo, je bil zelo umesten... Splošno veselost pa je

vzbudila izjava Vrstovškova, da je velika nesreča za kmeta, če mu živina „pomrje“; g. profesor je bil namreč vsled nekaterih medklicev tako zmešan, da ni več ločil volov od ljudi. Sicer to ni za „kmečkega“ kandidata kakor je Vrstovšek ničesar čudnega. Ko je govoril o „verskih svetinjah“, mu je navzoči urednik Lešničar povedal nek prav dišeč izraz, katerega je g. profesor rabil za Rušane svoj čas, ko je še bilo njegovo prepričanje napredno. Vrstovšek je rekel, da takih izrazov ne rabi noben olikan človek, v čemur mu mi pritrujemo, a ta izjava kaže, da je g. profesor pozabil misliti sam nase. Nekaj zborovalcev (zvezarjev je bilo, kakor je rekel domač kmet, toliko kolikor Bošnikovih stolarjev) je enkrat zavpilo „živijo“, ko je fajmošter namignil; drugače ni bilo nobenega navdušenja na shodu. O Pišku si Vrstovšek ni upal niti črhiniti, ravno tako se ni dala njegova kandidatura na glasovanje. „Predsednik“ je zaključil takoj po Vrstovškovem govoru shod, ker se je Vrstovšek bal, da bi se ga po za-služnju opralo. — Lepši in živahnejši je bil nato shod pri Lampretu. Predsedoval je domači župan g. Novak, navzočih je bilo nad 40 mož, samih volilcev in naprednjakov. Shod je otvoril g. Jakob Vrečko. Urednik Lešničar je nato ob splošnem navdušenju govoril o deželnozb. volitvah in kandidatih Narodne stranke Brinarju in Božiču. G. župan Novak, ki je bil poprej zvest pristaš Km. zv., je v priprostih besedah povedal, kaj ga je nagnilo k prestopu v napredni tabor: videl je, kaki „kmečki prijatelji“ so naši duhovniki, posebno podgorski župnik Pečnik, ki hoče sedaj občini vzeti njivo, katero je ta kupila za pokopališče in ki kaže svojo „ljubezen“ do kmetov še tudi na druge načine. Lepo potekli shod se je zaključil z navdušenimi živijo-klici na Brinarja in Božiča. Udeležilo se ga je tudi nekaj navdušenih pristašev iz Šmartnega in Šmiklavža. G. profesor se je trudil in sladkal okrog domačega župana — pa zastonj! V Podgorju dobila vse glasove napredna kandidata Brinar in Božič!

Shod pri Mihi Tajniku p. d. Basistu pri Družmirju v šoštanjskem okraju se je zelo dobro obnesel. Otvoril je shod g. Jakob Volk s pozdravom navzočih, predsednikom je bil izvoljen g. Goršek, tajnikom pa g. Dvornik. — Po kratkem nagovoru predsednikovem je kandidat dr. Božič v poljudnem govoru očrtal sedanjí politični položaj Slovencev, dotaknil se je volilnega boja, ter razvil na to svoj program. Z vso ostroostjo je obsojal gonjo zoper njegovo osebo ter pojasnil zborovalcem, kako podlih obrekovanj se poslužujejo klerikalci zoper njega. Mestoma burno pritrujevani kandidatov govor je napravil najboljši vtis na volilce ter se je kandidatura dr. Božiča sprejela z velikim navdušenjem. Govoril je nato g. državni poslanec Vinko Ježovnik; poročal je na kratko o delovanju državnega zbora ter je obljubil, da poda obširneje poročilo na posebnem shodu, katerega bo v kratkem sklical. G. državni poslanec je kandidaturu dr. Božiča toplo priporočal. — Govorili so še gg. Volk, Goršek, Tajnik in drugi. Posebno se je povdarjala tudi kandidatura Franca Brinarja za splošno skupino. Tudi ta kandidatura se je z navdušenjem sprejela. — Našima kandidatoma je zasigurana v tem okraju velika večina.

Shod pri Št. Lenartu v Mislinji.

V gostilniških prostorih g. Konrada Iršiča se je 2. maja zbralo gotovo nad 200 ljudi, da slišijo kandidata v

kmečki skupini g. dr. A. Božiča. Predsedoval je g. Splihal. Prvi je govoril o razbitih kompromisnih pogajanjih, o klerikalni vladohlepnosti, o volilni reformi in programu kandidata splošne skupine g. Brinarja g. dr. Koderman. Za njim je razvijal kandidat g. dr. Božič svoj kmečki program. Kakor povsod, tako so vzbudila tudi tukaj njegova stvarna, globoko premišljena in temeljita izvanja splošno priznanje. G. Lešničar je nato primerjal Božiča z Vrstovškom: na eni strani znanje, značajnost in simpatije vseh naprednih, razumnih in samostojnih kmetov, na drugi pa duhovniški ljudstvu vsiljeni kandidat, kateri govori na vseh shodih brez razumevanja in znanja nek z glave naučen „program“ in dela obljube, na katere bode po navadi svoje stranke pozabil. Ob splošnem, več mimut trajajočem smehu je nato orisal Vrstovškove „zmožnosti“, njegov zajčji „muzej“ v Mariboru, njegovo „versko“ prepričanje, njegovo politično karijero in še druge stvari. Vsi zborovalci so bili uverjeni, da se vsakdo osmeši, kdor takemu „kandidatu“ odda svoj glas. Na shodu je govoril nek delavec za Sitarja, pa ga je g. dr. Koderman krepko zavrnil in omenil, da je dolžnost vsakega naprednjaka voliti že pri prvi volitvi Brinarja, da pade nazadnjak Pišek. S krepkimi živijo klici na Brinarja in Božiča se je zaključil shod. Dopoldne je znani uskok Pušenjak nekaj klobasaril v Št. Ilju, pa ni desegel nobenega utisa. Razpoloženje in navdušenje za Božiča v okraju je preveliko!

Shodi v šmarskem okraju.

Dne 2. t. m. so se vršili 3. lepó uspeli volilni shodi kandidata narodne stranke g. Berlisa v šmarskem okraju. Nismo mislili, da bomo v tej trdnjavi klerikalizma nastopali s tako lepimi uspehi. Vidno se rušijo temelji te trdnjave — in naša naloga in naše delo bodočih let bo, da se v doglednem času zruši to zavetišče raznih hujskajočih in politikujočih Gomilšekov, Ostržov, Bohancev, Sinkov itd. Ti ljudje si s svojim nastopanjem sami izpodkapajo zaupanje in tla. Gomilšek v Št. Petru je včeraj pri rani maši imel celo pridigo samo o volitvah ter je razbijal po prižnici, da se morajo voliti sami „krščanski možje“. No kako „krščanski“ je njihov kandidat Vrečko, kaže dejstvo, da se je mudil pred kratkim v Št. Petru in ko je zvečer zvonilo ave Marijo, je mož prekrizal lepo roke na hrbtu in ga je moral še le neki naš somišljenik opozoriti na izpolnjevanje verske dolžnosti. Lep „katoliški“ kandidat! — Shoda v Šmarju se je udeležilo nad sto zborovalcev. Predsedoval je posestnik g. Drobne. V poljudnih besedah je razložil g. kandidat Berlisa naloge deželnega zbora. Oglasil se je k besedi tudi predsednik narodne stranke g. dr. Kukovec, ki je v živih besedah očital volilcem velikansko važnost volitev in jih rotil k polnoštevilni udeležbi pri volitvi dne 7. in 17. majnika. K besedi sta se oglasila tudi posestnika Šramel in Vrešak, na kar se je shod zaključil. — Ob 11. uri dopoldne se je vršil shod v Št. Petru na Medv. selu. Zbralo se je okoli 50 zborovalcev. Predsedoval je posestnik g. Kolar. Govorili so kandidat g. Berlisa, dalje gg. dr. Kukovec, Spindler in Lah. Shod se je zvršil v najlepšem redu. — Tudi shod v Pristavi se je zvršil mirno, ob velikem navdušenju. Govorili so kandidat g. Berlisa, Spindler, Lah in drugi. Shoda v Pristavi so se v lepem številu udeležili tudi vrli Šentpetrani. — V šmarskem okraju se jasni. In dne 7. in 17. maja bo tudi prebivalstvo tega

okraja častno dokazalo, da se ne da več slepo komandirati.

Shod v Zabukovju.

Na nedeljskem volilnem shodu, na katerem se je predstavil kandidat narodne stranke g. Malus, je bil kvalitativno dobro obiskan. Sešlo se je okrog 50 mož samih volilcev. Shod je otvoril in mu predsedoval posestnik g. Božič iz Stop. Imenom narodne stranke je govoril dr. Zabukovšek. Malusov kandidatni govor je napravil na volilce naravnost izborni vtis. Njegov program, v pretežni večini gospodarski, je odprl navzočim kmetom oči, da so videli, česa se doslej v deželnem zboru ni storilo, kaj bi se moglo in moralo storiti tako s strani deželnih poslancev kakor s strani kmetov samih. Za Malusom so govorili še gg. Božič, Srebrnič in Arlič, ki sta priporočala Malusovo kandidaturu in ki se je soglasno in med živijo klici sprejela. Tudi kandidatu splošne kurije g. Brinarju je zasiguranih lepo število glasov. Prihodnjo nedeljo priredi pri nas dr. Jankovič svoj shod.

Na Blanci

se je vršil 2. t. m. popoldne volilni shod g. Malusa. Vkljub deževnemu vremenu se je zbralo nad 100 volilcev, Shod je otvoril in vodil g. Križan. ki je dal najprvo besedo dr. Zabukovškemu. Ta je pojasnjeval program narodne stranke in nalogo bodočega deželnega zbora. G. Malus je razvijal v obširnem govoru svoj program, iz katerega so navzoči volilci razvideli, da je g. Malus kot strokovno izobražen gospodar v sedajnih časih edino na mestu zastopati kmetijske interese v dež. zboru. Za njim sta govorila gg. dr. Zabukovšek in Rizmal. Kandidatura g. Malusa se je sprejela z nepopisnim navdušenjem. Zanj so glasovali celo priznani pristaši kmečke zveze. Zborovalcem so posebno ugajali stvarni in pomirljivi govori, v katerih se ni nasprotnikov niti najmanj žalilo. S tem si je pridobila narodna stranka mnogo novih pristašev, kar se je po shodu močno opazalo. Tudi kandidat Brinar dobi tu lepo število glasov.

Shodi za slov. števne kandidate v nemških mestih in trgih.

V soboto dne 1. tm. predstavila sta se slovenska kandidata g. Rebek in dr. Gvidon Sernec svojim volilcem v **Laškem trgu**. Predsedoval je g. dr. Lašič, zapisnikar je bil jurist Krašek. Program kandidatov je ugajal in je bila kandidatura obeh gospodov soglasno sprejeta. — Na volilnem shodu v Narodnem domu v **Konjicah** predsedoval je g. dr. Ivan Rudolf, zapisnikar je bil gosp. Avgust Kolšek. Kandidata g. dr. Gvidon Sernec in g. Ivan Rebek sta s splošnim odobravanjem razvila svoj program in je njuna kandidatura bila soglasno sprejeta. —

V torek dne 4. tm. se predstavita slov. kandidata g. Rebek in dr. Gvidon Sernec volilcem v **Šoštanju**, dne 5. tm. pa v **Vojniku**.

Iz političnega sveta. Prevrat na Turškem.

Usoda odstavljenega sultana Abdul Hamida. Prepeljali so ga v Solun in nastanili v vili „Aladine“, kjer bo strogo vojaško zastražen. Vsi časniki pišejo o njem, da je on kriv vseh bojov, ker so našli pri preiskavi Jildiza mnoga obremenilna pisma, tako tudi nemškemu cesarju, v katerem mu obljublja velike gospodarsko-državne ugodnosti, če se zanj zavzame. Tudi puntarski vojaki so izpovedali, da je bil denar, s katerim so jih podkupili, od odstavljenega sultana. Zahtevajo

torej, da se naperi proti bivšemu sultanu državni proces.

Narodna skupščina je sklenila, naj novi sultan Mehmed V. zopet javno priseže na ustavo. Bila sta tudi stavljeni dva predloga, prvič naj se preišče, ali so oni ljudje, ki so pod staro vlado obogateli, prišli do svojega premoženja na pošten način in če se skaže, da so ga pridobili krivičnim potom, se jim naj odvzame, drugič naj se vsi moški in ženski sužnji v Jildizu izpustijo in v bo doče ne rabijo sploh nobeni več.

Novi sultan Mehmed V. je zelo izobražen mož, ki je natančno proučil politično življenje Francije in Anglije. Vladati hoče popolnoma ustavno. Izdal je kmalu po nastopu vlade naredbo, naj se izroče vsa Abdul Hamidova posestva in vse imetje, ki se je za njegove vlade komu odvzelo, državnemu zakladu.

Zakladi v Jildizu. Posebna parlamentarna komisija je našla v Jildizu klet, kjer je bivši sultan imel skrite vse svoje dragocenosti in zaklade v vrednosti mnogo milijonov turških lir. Iz listin je razvidno, da ima Abdul Hamid v evropskih bankah naloženega zelo mnogo denarja.

Novo ministristvo. Veliki vezir (ministrski predsednik) je Tefik paša, minister notranjih zadev Ferid paša, minister mornarice Riza paša. Ostala ministristva so rokah dosedanjih ministrov.

Državni zbor. Rusinski poslanci so stavili nujni predlog, naj se ministristvo za Galicijo razdeli v poljski in rusinski oddelek. Pri glasovanju je bila nujnost predloga odklonjena. — Poslanec Roblek je interpeliral ministra notranjih zadev, ker spodnještajerska okrajna glavarstva vodijo kazenske registre izključljivo v nemškem jeziku, čeprav služijo izvlečki iz njih samo strankam v pojasnilo. Dalje je isti poslanec stavil na justičnega ministra interpelacijo, zaradi nemških obtožnic državnega pravdnistva v Celju proti slovenskim obtožencem. Slovanska jednota je odobrila, da stavi Masaryk interpelacijo zaradi veleizdajske pravde v Zagrebu. Govorili bodo Masaryk, Redlich, Laginja, Krek in Nemec. — V seji dne 3. t. m. je bil na dnevnem redu zakon o trgovskih pomočnikih.

Iz odsekov. Proračunski odsek je razpravljal o protiuštavnem izdanju državnih zakladnic. Slovanska jednota in socijalni demokrati upajo, da bodo vlado vsaj prisilili, da prosi državni zbor, naj naknadno odobri protiuštavno izdajanje zakladnic. — V gospodarskem odseku je bil sprejet sklep, ki pravi, da je bilo nepotrebno, da je gosposka zbornica vrnila novelo k obrtnemu redu poslanski zbornici. — V socijalnem odseku je bila glavna debata zaključena. Izvoljen je pododsek 21 članov, za glavnega poročevalca posl. Drexl in poročevalci za posamične skupine zakonskega predloga. — V aneksijskem odseku je posl. Daszynski interpeliral vlado radi madžarske kmečke banke za Bosno in Hercegovino.

Ogrska ministerska kriza. Wekerle si prizadeva pridobiti stranko neodvisnosti za to, da bi se sklenila nova pogodba z krono. Toda Justh, ki je sedaj glava neodvisnjakov, in njegovi somišljeniki ne odnehajo od svoje zahteve o bančnem vprašanju. Upajo na nove volitve, kjer bi kot največji kričarji zmagali in potem sami sklenili s krono pakt. »Pesti Naplo« piše, da so vodilne glave sedanjega ministristva izdelale program, po katerem bi bil za dolgo vrsto let sklenjen mir med kraljem in »narodom«, če se smejo

Kossuthovci tako imenovati. Program obsega volilno preosnovo, vojaško in bančno vprašanje in samostojno carinsko ozemlje. Med Justhom, Kossuthom in Wekerlom divja tih boj, ker se vsak teh bori za prvenstvo. Wekerle kot pristaš skupne banke si prizadeva zbrati okoli sebe posvetno in duhovno aristokracijo, dočim se Justh in Kossuth skušata z radikalizmom drug drugega prekositi ter zadobiti vlado v stranki neodvisnosti. Načelnik stranke bo potem tudi načelnik vlade. Cesar je odpotoval v Budimpešto 4. t. m. in ostane tam 6 dni.

V ožji volitvi v Pragi je bil izvoljen mladočeški kandidat dr. Henrik Metelka, temeljit poznavatelj manjšinskih šolskih vprašanj.

Proti vladnemu načrtu saniranja deželnih financ se je izrekel moravski deželni odbor in izdelal svoj načrt za saniranje moravskih deželnih financ.

Nizozemska kraljica je porodila hčerko, ki je prestolonaslednica.

v Interpelacije. Posl. Roblek in drugovi stavijo interpelacijo na ministra notr. rečij, kako je to, da okr. glavarstva na Spodnjem Štajerskem kljub ponovnim pritožbam vodijo kazenske registre izključljivo v nemškem jeziku, če prav se beležijo notri samo izpovedbe obtožencev in če prav bi izvlečki iz teh kazenskih registrov, ki se dostavljajo strankam in bi imeli služiti strankam v pojasnilo. Ako velja drugod načelo, da se vodijo zapisniki s strankami slovenski ter da se izdajajo slovenske razsodbe, zakaj se tu tako protipostavno postopa? Prav tako nepostavno je izdajanje nemških koncesij slovenskim obrtnikom, mesto samo slovenskih ali vsaj dvojezičnih. Če se pa kedaj slučajno rabi dvojezična tiskovna, popiše politični uradnik samo nemško stran. To se godi na glavarstvih v Celju, še bolj pa v Konjicah, Slov. gradu, Ljutomeru in Mariboru. Postopanje političnih oblastev proti Slovincem je če dalje bolj sovražno. Niti napisi na državnih zavodih niso dvojezični. Davčni urad v Celju in pošta v Celju sta rajše brez napisa, nego da bi nosila dvojezične napise. Tudi cestninarske hiše na državnih cestah v Savinjski dolini, nosijo samo nemške napise in neka državna drevesnica. Interpelanti vprašajo ministra notr. rečij, ali so mu te stvari znane in ali hoče končno politična oblastva na Spodnjem Štajerskem poučiti, da so obvezana spoštovati posebno določila o jezikovni ravnopravnosti ter ta določila v svojem področju izvesti.

d Interpelacija posl. Robleka in dr. na justičnega ministra zaradi nemških obtožnic državnega pravdnistva v Celju proti slovenskim obtožencem. To postopanje je neopravičeno in protizakonito. Ako državno pravdnistvo slovenske obtožence pred sodnim dvorom slovenski toži, je pač nedoslednost, da tudi pred porotniki ne toži slovensko, ko gre baš v teh slučajih za važnejše kazenske reči, na katere so naložene občutnejše kazni. Izgovor, da porotniki znajo oba deželna jezika, ne velja. Ogromna večina porotnikov je slovenska in ima tudi slovenski obtoženec pravico zahtevati, da se ga toži v njemu razumljivem jeziku. Nemška obtožnica je kršenje prava. Sedaj nemške obtožnice samo predsednik slabo in ustmeno na slovenščino prevaja. Nadalje treba tudi grajati, da se sklepi o zaplembi slovenskih listov uredništvom vročajo samo v nemškem jeziku, za kar gotovo nimajo pametnega razloga. To je le nameravana žalitev slovenskega jezika. Vprašamo torej justičnega ministra 1. ali mu je znano grajano postopanje ces. kr. državnega pravdnistva in c. kr. okrožnega sodišča v Celju oziroma ali hoče o tem poiz-

vedeti. 2. Ali hoče to nezakonito in nevdržljivo postopanje odpraviti?

o Nižjeavstr. agrarci proti trgovinski nagodbi z Rumunijo. Na shodu delegatov nižjeavstr. kulturnega sveta je bil sprejet predlog znanega agrarnega agitatorja viteza Hohenbluma, ki poziva vse navzoče, naj delajo z vsemi silami na to, da zaprečijo zakonitev trgovske pogodbe z Rumunijo, češ, da ta pogodba neizmerno škoduje nižjeavstrijskim poljedelcem ter da bo vsled uvažanja (zaklane!) živine iz Rumunije lahko zanešena živinska kuga v Avstrijo!

Volilni boj.

V „kmečki zvezi“ nekaj smrdi. Gospod urednik, na to notico v Vašem cenjenem listu Vam sporočim, da v kmečki zvezi celo hudo smrdi, kajti ne le njen predsednik, temveč tudi njen podpredsednik ima mnogo masla na glavi. Roškar je ustrelil svojo gospodinj, podpredsednik Mlakar, ki se na shodih tako oblastno obnaša, pa je pravi suženj klerikalcev. Odvisen je od njih popolnoma. Delali so mu skomine po mandatu in mož je res mislil, da postane poslanec ter se je vrgel v politično valovje ter se žrtvoval za klerikalno organizacijo, a varal se je bridko. Klerikalci pač znajo izrabljati, ne poznajo pa pravice in hvaležnosti. V srcu Mlakarjevem hudo vre zoper kmečko zvezo, v srcu kuha strašno jezo zoper klerikalne voditelje, ki so ga tako izrabili in zapletli v svoje zanjke. Če Mlakar na shodih oblastno nastopa, če gromi zoper liberalce, mu to ne gre iz srca, temveč dela vse to, da uduši gnev zoper lastno stranko. Še ni leto dni, kar je na nekem shodu tudi kakor navadno oblastno rohnal zoper Narodno stranko, a po shodu, ko je bil že malo vinjen, je v ožjem krogu odkril svoje srce, je zabavljajl čez kmečko zvezo in nje voditelje. Obsojal je pa zlasti dr. Korošca in Pišeka ter dejal, da bo pri prihodnjih volitvah Pišeka izpodrinil in bo on, Mlakar kandidiral. — Priče, ki vsak čas pred sodnijo potrdijo resničnost tega dogodka so na razpolago.

Pričakoval sem, da bo kmečka zveza pri sedanjih deželno-zbornskih volitvah postavila tudi Mlakarja za kandidata, a ga ni. In vzrok zakaj ga ni, kaže klerikalno stranko v pravi luči. Mlakar je namreč od njih popolnoma gmotno odvisen. Mlakar je iz ugledne bogate rodbine, je prevzel posestvo, ki je bilo takrat vredno 50—60.000 K, popolnoma nezadolženo. Oženil se je bogato, prvič je priženil 20.000 K, drugič še več in danes ima na posestvu več dolga, kakor je vredno, ker se je za klerikalno organizacijo žrtvoval, bil na zborovanjih na vseh koncih Štajerske, doma pa je posestvo zanemarjal. Upal je na mandat ter lezel v dolge. Klerikalni ljudski posojilnici v Ljubljani je dolžan 65.000 K in ko je prosil še za več, so dejali gospodje: »Dosti imate, če Vam ni zadosti, pa še to vrnite.« G. Mlakar, ali ni to res? Klerikalci si mislijo, ta že visi pri nas, čemu mu več dati, ta ne more več stran, pa ga komandirajo kakor hočejo in Mlakar pleše po shodih, kakor mu dr. Korošec in dr. Šušteršič piskata. Ko se je Mlakar uprl, da gmotno ne zmore več stroškov za shode, mu povračajo potne stroške in tudi diete dobiva; pa iz katerega sklada? Neki zvezar je pripovedoval, da iz sklada za obmejne Slovence, še posebno iz dobička, ki ga dajejo klerikalne vžigalice. — Taki so voditelji kmečke zveze, taka je »odkrita-

srčna« politika klerikalne stranke, tako je rodoljubje klerikalcev za obmejne Slovence!

a Ljubljanski škof in štajerski slovenski kmet. Dasi naslednji popravek ne ustreza do cela določbam § 19. tiskovnega zakona, ga vendar priobčujemo; kajti smo zato, da se resnica od vseh strani prav spozna, nočemo se pa ravnati po „Slov. Gospodarju“, ki popravke naših somišljenikov odklanja.

Franciškan pater Anzelm torej piše v bistvenem sledeče:

„Ni res, da je franciškan p. Anzelm neko nedeljo v mesecu sušcu t. l. šibal raz prižnice one kmete, ki so tuintam v sili primorani delati ob nedeljah, res pa je, da sem grajal one, ki brez sile delajo.

Ni res, da je franciškan p. Anzelm se v 14 dneh postavil na nasprotno stališče, seveda ne v prid kmetu, ampak na korist ljubljanskemu škofu, res pa je, da še vedno stojim na starem stališču, na stališču namreč katekizma, potrjenega od vseh avstrijskih škofov.

Ni res, da so delo nadaljevali v soboto, res pa je, da so nehali les metati v vodo že v četrtek!

Ni res, da je franciškan p. Anzelm oznanil 28. sušca pri rani maši raz prižnice, da je nazarski župnik dal škofovim težakom dovoljenje, les v nedeljo iz reke vlačiti, da bi to delo ne izgledalo v očeh ljudstva kot skrunitev Gospodovega dne, res pa je, da se je to dovolilo radi flosarjev, da so mogli v pondeljek naprej.“

Mi se ne bomo za vsako besedo prerekali, kaj je franciškan Anzelm pridigal, glavno je, da nam on lastno-ročno potrjuje, da je neko nedeljo raz prižnice one grajal, ki ob nedeljah delajo in da ne ugovarja naši trditvi, da je 14 dni potem, namreč v nedeljo, dne 28. sušca raz prižnice oznanil, da bodo škofovi plavci to nedeljo vlačili les iz reke Drete k škofovi žagi.

V ostalem nosi franciškan Anzelm s svojim popravkom maslo na solnce. On namreč ne potrjuje samo naših trditev, temveč dolži vrh tega upravo škofovih graščin, da so škofovi plovci tudi v Marijin praznik les plavili, kajti on pravi, da so nehali les metati v vodo že v četrtek, no in v četrtek pred 28. suščem je bil praznik oznan nja Device Marije.

več! Če so škofovi plavci nehali es že v četrtek v vodo metati, čemu je bila potem še sledečo nedeljo dne 28. sušca vsa reka Drete pri Nazarjih z lesom silno založena? Torej obdolžujete škofovo upravo še večje brezskrbnosti in brezvestnosti nego mi, da niso mogli dati lesa do nedelje iz reke potegniti. Plavna pravica velevala škofu, da mora najeti zadostno število plavcev in da smejo ti le toliko lesa v vodo vreči, kolikor ga morejo splaviti. Po Anzelmovem popravku je škofova uprava zakrivila prestopke plavnih pravic. Lepa uprava to! Škofov les ne dela torej silne škode kmetom samo na njihovih zemljiščih, temveč zapira tudi splavarjem vožnjo po vodi za več dni. Tudi to je prestopke plavnih pravic. No, ali bo c. kr. politična ekspozitura v Mozirju vzela te prestopke iz Anzelmovega popravka na znanje, ali bo tudi k temu molčala?

Vzrok, zakaj se je les v nedeljo iz vode vlačil, ne pride v poštev, temveč zakaj se ga je naenkrat preveč v vodo vrglo, zakaj se ni najelo dovolj delavcev in zakaj se ni pri Nazarjih pravočasno iz vode potegnil.

Krivda tiči v brezvestnosti škofove uprave, ki dela prebivalstvu mnogo škode in zato je odgovoren ljubljanski škof. Zaradi te krivde se je skrunila nedelja in kakor trdi Anzelm, tudi Marijin praznik s težkim hlapčevskim delom.

Škodljiva zadeva škofove plavbe kriči glasno po ureditvi. Gornjesavinski posestniki in delavci naj volijo torej ob volitvah poslance narodne stranke, ki se bodo upali vladi povedati, kako slabo ravna škofova uprava s plavbo lesa na veliko škodo prebivalstva in kako politična oblast ne brani kmeta, temveč njegove pritožbe do skrajnosti zavlačuje.

Kaj bo pa govoril bojeviti oznanjevalec miru in ljubezni „na shodu“ o naši stranki, nam je popolnoma vsejedno. Slep ljudi ne vidijo solnca — čemu se torej razburjati nad revčkom, čegar izobrazba in čegar moralna vrednost ne dosega niti one višine, ki jo

ima pri nas vsak človek, ki s svojo glavo misli?

a Iz Slov. Bistrice. „Kmet-ska zveza“ prireja shod za shodom; povsod skuša dobiti kalinov, ki bi ji obsedeli na limanicah. Na največih shodih pa paradiira kot predsednik hošniški Mlakar, ki je obenem vrli podpredsednik naše dobro ljudstvo osrečujoče „Kmet-ske zveze“. Možička gonijo s shoda na shod, kakor medvedar svojega medveda in opice. In kako se vede! „Nikdo ne dobi besede! Molčite! Vi niste član „Kmet-ske zveze“, nimate torej nič govoriti“ itd., to je slišati ponovno iz njegovih ust. Vede se kakor da bi bilo pol sveta njegovega. Kdor pa mu verjame, je pravi glupec! Niti opeka na strehi, rekel bi, ni več njegova! Kadar bo na kakem shodu ta možiček zopet stresal svoje sitnosti, ga pa vprašajte, kaj dela 64.000 K, ki jih je „Ljudska posojilnica“ v Ljubljani vknjižila na njegovo veleposestvo, katero je nezadolženo s kupom snhega denarja kot edini otrok sprejel od staršev; vprašajte ga, kaj dela Makolska posojilnica in kaj ubogi kmetje, katerim je, enemu več, drugemu manj kronic izvlekel iz žepa! Vprašajte ga kje je dota obeh žen; kajti prva Fričeva iz Št. Janža na Dr. p. kakor druga Velebilova od Sv. Petra pri Mariboru sta mu prinesli obilno doto k hiši! Kje je? Po grlu jo je pognal, z udobnim življenjem po raznih kopaljščih, a la Karlovi vari, Slatina, Kratina, Varaždin itd. jo je zapravlil!

Vprašajte ga nadalje, kaj je delal lansko leto na Slatini, ko mu je doma umiral sinček? Si je li hladil prevroče srce?

Po shodih se dela zmerne; v resnici pa pije in pije — jasen dokaz njegov obraz — žganjico. Na shodih pridiguje o osrečevanju po duhovniški stranki, katere najhujši agent je. Vprašam vas pa, kako naj človek, ki je tekom par let pognal krasno veleposestvo in doto dveh žen po grlu, ki je izsekal svoje krasne bukove gozde, ki vzlic obširnim travnikom niti par volov ne glešta, ki še sam sebi ne more pomagati, ki je postal po svoji malomarnosti oskrbnik Ljudske posojilnice v Lj. na lastnem posestvu, pomaga drugim, kako naj pomaga kmetu, kako naj ga gospodarsko osreči? Proč s takimi!

Koliko ga ceni lastna stranka, lahko razvidite iz tega, da vzlic temu, da si Mlakar že dolga leta brusi po raznih shodih pete in bahavo jeziči, ljudstvo farba duhovščini v korist, mu niso dali še nobenega mandata.

Torej možje ne verjemite takim ljudem, ki so samo slepo orodje Korošca in drugovom!

B. Kmečka skupina. Voli 17. majnika. Modre izkaznice.

V tej skupini voli vsakdo, ki plača najmanj 10 K cesarskega ali direktne davka.

I. volilni okraj:
Celje-Laški trg-Vransko-Gornji grad.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico imeni obeh kandidatov nar. stranke:

Franc Goričan
posestnik v Višnjivasi in
kmetijski potovalni učitelj.
dr. Rihard Karba
zdravnik na Vranskem.

Nedeljski shodi. Kandidata narodne stranke Franc Goričan in dr. Rihard Karba imata v nedeljo, 9. t. m. shoda v Loki pri Zidanem mostu ob pol 9. uri zjutraj pri g. Jenčiču in v Kaplji v Kumerjevi gostilni (p. d. pri Pihelvirtu) ob 3. uri pop.

Dr. Benkovič in Trdoglav sta se v nedeljo potikala po Savinski dolini. Imela sta shod dopoldne v Petrovčah in popoldne v Grižah. Predsedoval je neizogibni obč. tajnik Zupanc. „Čepurjev“ kandidatni govor je bil sila duhovit. Oznanjeval je zajcem smrt, se bahal, kako je dober „šic“, da je en-

krat sam ustrelil na lovu 3 zajce, medtem ko je ostalih 12 lovcev zatnilo le dvema očmi. Pripovedoval je potne črtice, ki jih je doživel sedaj kot poslanec na „oberštajerskem“ in v Gradcu na račun davkoplačevalcev. Dr. Benkovič je pretresoval svoje navadne fraze v učiteljstvu, kmečkem zavarovanju itd. ter priporočal končno tudi kandidaturu svojega kolega Pišeka. Dr. Benkovič je diplomat skoz in skoz. Kadar govori kmetom, nima očal; menda kmeta brez očal bolje vidi, ali pa da zgleda bolj „kmečki“ gospod. Med Trglavovim govorom pa razprotrto čita same nemške časopise, Reichspost, N. Fr. Presse in Tagespost. Kmetom ni veliko imponiral, posebno pa ne, ko je tako osorno odgovarjal. Na shodu ni bilo prav nikakega navdušenja in ogrevanja za kandidata.

Volilni sestanki se vrše prihodnji teden v ponedeljek 10. tm. v Škofji vasi pri Canku (zvečer), v torek 11. tm. v Šmartnem v Rožni dolini pri Stožirju (zvečer).

o V občini Loka pri Zidanem mostu je v kmečki skupini 264 volilcev, v splošni 274.

d Zaviljanje. G. drž. posl. Roblek je rekel na Polzeli med drugim, govoreč o kandidatu Goričanu, da je značaj kakor jih je malo. To sedaj zavijajo klerikalci tako, kakor da se je g. Roblek izrazil, da je v Nar. str. malo značajev. Klerikalci Korošec, Roškar, Pušenjak, Verstovšek — sploh nimajo pravice soditi o značajnosti!

u Iz Galicije pri Žaleu. Toliko laži še nismo videli nakopičene kakor v „Straži“ v poročilu o shodu v Galiciji, kamor sta pribežala, od Arnovčanov pregnana, zažigalec — vržnik Terlav in po pasje bičani dr. Benkovič, ki že zdaj nabira po Savinski dolini klijente za svojo bodočo advokatsko pisarno v Celju.

Shod je otvoril službo zanemarjujoči organist Zupanc iz Žalca, klobasarila sta Terlav in Benkovič, vlogo venbaciteljev pa sta igrala gališki kaplan Peter Jurak, ki je vernike že prej v cerkvi za shod nahujskal, in pa neki rezervist v vojaški suknji. Shoda se je udeležilo okoli 100 ljudi, med temi samo polovica volilcev. Zborovanje je bilo javno, a le za pristaše kmečke zveze; našim sta dr. Benkovič in Jurak v začetku pristop dovolila, pozneje pa sta se jih zbala in sta besedo požrla. Kako da ste se zbali g. kaplanče, ki ste se poprej tako moško pridruževali in fige kazali, teh 13 naših, kakor piše „Straža“, dočim se bahate, da je bilo vaših nad 250?!

Shod ni imel prav nobenega uspeha. V pravi luči smo spoznali mariborske kurzovce, ki so sprejeli naše ljudi s kamenjem in jim grozili z noži, a la Pesko. Neuspehi domačega policaja Juraka so se pokazali na sijajnem sestanku narodnih volilcev na Pernovem. Zbralo se je 50 najodličnejših in zavednih kmetov volilcev, ki so z navdušenjem in v polnem prepričanju odobraval stvarna izvajanja kandidata g. Brinarja in drugih govornikov. Domači volilci so ogorčeno obsojali nedostojno in gnusno početje svojega duševnega pastirja Juraka in njegovega špiceljna Zupanca, ki bi najraje izobraževal cerkvene pevke, da ne bo toli škandaloznega cerkvenega petja, kakor ga nima niti zadnja gorska vas.

b Vranski okraj, na noge! Vranski okraj bo že dal letos narodnega kandidata za kmečke občine gosp. dr. Karba. Zato je važno, da se ravno vranski okraj častno izkaže pri volitvi domačina dr. Karba. Prihodnjo nedeljo se za ves vranski okraj priredi velik volilni shod narodne stranke v Kaplji

pri Pihlvirtu. Govorila bodeta kmečka kandidata Franc Goričan in dr. Karba in državni poslanec Roblek.

a Zakaj so klerikalci odklonili kompromisne predloge? Dr. Benkovič je na shodu v Grižah preteklo nedeljo izjavil: Ne zato, ker soliberalci zahtevali preveč mandatov, ampak ker je hotela kmečka zveza utrditi z volilnim bojem strankino zavest in pridobiti nove pristaše.

a Pozor na klerikalne volilne komisije. Iz neke občine v gornji savinski dolini ob priliki volitve v državni zbor ni bilo mogoče dobiti poročila o uspehu volitve. Pač so pa klerikalci iste občine brzojavno vprašali glavno komisijo, kako stoji številno razmerje glasov. Še le po prejemu odgovora so poročali o izidu v ti občini in naznanili veliko število klerikalnih glasov. To se je takrat od najmerodajnejše strani ostro sodilo in so se izražale trpke sumnje. Pozor torej letos na klerikalne komisije!

a Dr. Benkovič krošnjari od hiše do hiše. Dr. Benkovič in Terlav si že ne upata več na javne shode. Zato se vozita od farovža do farovža in od župana do župana. Pridno obiskujeta tudi gostilne in sta zadnje tedne večkrat natrkana nego trezna. Narodna stranka in njeni kandidati nastopajo na javnih volilnih shodih, po oštarijah in od hiše do hiše ne bodo krošnjarili. To more storiti le mož kakor je dr. Benkovič.

b Vikar Gorišek si že brusi podplate po okolici, da bi izmamil volilcem glasove za klerikalne kandidate. Naj bi ta čedni vikar raje študiral, kako bi pokril primanjkljaj vsled rajnega konzuma pri laški kmečki posojilnici in rešil bankrotne klerikalne hotele!

Iz Kalobja. V nedeljo dne 25. t. m. smo imeli pri sv. Jakobu pri Kalobju kar dva volilna shoda pri g. Grasselliju. Zvezarska kandidata dr. Benkovič in Terlav imela sta javni shod pod milim nebom, govorila sta tako kakor moreta govoriti zvezarska kandidata. Volilci pa vendar niso bili zadovoljni s tem mešetarjenjem, ter so godrnjali in oporekali. Tudi pristaši narodne stranke so se h koncu shoda oglasili k besedi, rekoč, naj ljudstvo sliši govornike obeh strank; ker pa so se klerikalci tega zbal, so previdno hitro zaključili shod, rekoč zdaj pa boste kaznovani, ako boste govorili (ker je bil shod na prostem.)

Gosp. Jože Drofenig naznanja pričujočemu občinstvu, da se koj vrši shod narodne stranke v notranjih prostorih g. Grassellija. Koj je bila velika dvorana polna občinstva obeh strank. Župnik je spravil hitro vse svoje naprej, rekoč bomo mi zasedli in dobili predsedstvo. Pa gospodje so se zmotili. Z večino naprednjakov je bil predsednikom izvoljen vrli pristaš narodne stranke kmet Janežič. Govorniki gg. Drofenik, Kveder, Oset, so ljudstvu v jedrnatih besedah v pričo dr. Benkoviča in Terlava ožigosali krivo postopanje ter neodkrito delovanje duhovniške stranke, katera ima le ta namen, da ložje pri vsakih volitvah z lepim imenom kmečka zveza kmečko ljudstvo farba, češ kmetje le vkup v kmečko zvezo (da boste zvezani) ter boste ja naše kandidate volili, ko smo pri kmečki zvezi in nas kmečka zveza priporoča (drugo pa nič ne stori za kmeta). Dr. Benkovič je g. Drofenik vprašal, naj mu pove kakšen kmečki poslanec je on, ko je pa izdal kmečki stan, ko se je šlo za nagodbo z Ogrsko.

Seveda se je g. dr. Benkovič hotel opravičiti, pa se ni mogel, ker mu je govornik, g. Drofenik prišel čisto do živega. Govornika Kveder in Oset

povdarjata, naj naše ljudstvo samo prosto presodi razliko med kandidati, ki so v tukajšnjem volilnem okraju doma in onimi, ki se pridejo vsiljevat iz Brežic in Maribora. Danes ne velja več, da bi v Gradcu sedeli ljudje, ki bi samo molčali (kakor Terlav, ki še nemški ne zna). V deželni zbor morajo priti razumni možje, kakoršne je postavila narodna stranka, kateri bodo koristi slovenskih kmetov odločno zastopali. Kandidata Cvenkanič in Terdoglav sta pihala od jeze ter sta jo odkurila v stransko sobo. Med nemirneži se je najbolj širokoustil dobro znani č. g. župnik Kostanjevec, da mu je en kmet v obraz zaklical: g. župnik, če bi bil jaz na vašem mestu, bi se rajši skril, in to že g. častiti ve, zakaj (?). Mi Kalobčani smo oba shoda z zanimanjem poslušali ter spoznali, da je narodna stranka postavila res kandidate, kateri so najboljši imed najboljših, ter da je kmečka zveza in njeni kandidati proti narodni stranki velikanska ničla. Z veseljem bomo na dan volitve oddali glasove vrlim kandidatom narodne stranke in sicer 17. maja gg. Goričanu in dr. Karbi. Dr. Benkoviču in Terlavu je bil shod pri Sv. Jakobu trnjeva pot, ter sta lahko izpredvidela, da na Kalobju niso ljudje več tako neumni, da bi se dali na tako neumien način za nos vleči.

II. Volilni okraj:

Brežice-Sevnica-Kozje.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Ivan Malus

ekonom na Bizeljskem.

Nedeljski shodi kandidata nar. stranke Ivana Malusa se vrše v nedeljo 9. tm. v Rajhenburgu po rani maši in v Kališevcu ob 3. uri pop.

Bizeljsko. V »Slov. Gospodarju« št. 17 napada zopet neki dopisunček našega kandidata g. Malusa, rekoč, da ima žalostno čast ga predstaviti svetu. Napačno je pa »Jaka« pisal: »Bizeljanci imamo«; kaj bo on v imenu bizeljancev predstavil, ko ga pa nikdo ne mara; pa bi se on smatral za Bizeljana, ker je komaj pred letom dni prišel naš kruh jest. Mi Bizeljani, v resnici kmetje, imamo pač žalostno čast predstaviti svetu človeka, ki bi rad med nami prepir napravil; ali fant si naj zapomni besede: Kdor seje prepir, žanje vihar! Nadalje piše, da zahteva (on) v deželnem zboru kandidata, ki zna usta odpreti. Dobro! Postavili bomo torej »Gregovga Miha«, ki zna usta odpreti, kakor jih je znal na dan volilnega shoda odpreti in zabrusiti v obraz nekemu mladenču par čvrstih v Škofovi gostilni. Ta »nedolžni« mladenič je to v žep vtaknil in v drugo sobo odšel. Ako se še kedaj oglasi, odgovarjali bomo ostreje.

d »Slov. Gospodar« in kandidat Malus. List mariborske duhovščine je pred kratkim pisal, da je g. Malus »največji sovražnik slovenskega kmeta«. Gg. uredniki pač ne vedo, da se je isti list pred 15—20 leti prav rad krasil z Malusovim perjem! Apostol Pavel je nekoč dejal: Moli in delaj! Kmečka zveza uči ljudi moliti, narodna stranka pa delati; ker pa za učenje molitev ni treba deželnega zbora, naj le ostane duhovniški kandidat dr. Jankovič doma in opravlja to delo z duhovniki, Malus bo pa šel v deželni zbor po posvetnih opravkih. Tako bo delo najlepše razdeljeno, tu se bo vrnila v okraj tista sloga, s katero tako rad slepi dr. Jankovič lahkoverne ljudi.

u Zdole pri Brežicah. Na 25. mal. travna, Jurjevo nedeljo; ste jo g. župnik izvrstno pogruntali, da ste vse

iz prižnice prečitati, kar je »Narodni List« z dne 24. aprila o Vas pisal; rekli ste, da je lažnivi list in da »Sl. Gospodar« še ni nikoli od katerega duhovnika kaj pisal? Gosp. župnik, potrkajte se na prsa in recite, moji grehi, moji preveliki grehi; mi pa mirni farani še enkrat potrdimo, da, kar smo pisali o Vas, je vse resnica, in če se Vi na prižnici na glavo postavite, je »Narodni list« resničen, ker njemu ni treba laži pisati, ker se resnic ne more vseh sprejeti. Rekli ste, da ste pri zadnjih volitvah v državni zbor s krščansko stranko volili in da sedaj za obč. volitev boste tudi tako: vprašamo Vas javno, kako je bila zadnja drž. volitev krščanska, — ko se je na najbolj nesramni način v naši občini goljufalo, tako da so bile glasovnice s številkami od legitimacije zaznamovane, in Vi, g. župnik, dobro veste katera roka je tisto pisala?!

Lahko Vam tudi v prihodnjem listu postrežemo z imenom, ako hočete? Sedaj še zamočimo. Vi ste bili tudi v komisiji. Ko bi mi mirni farani bili ta čas vse oblasti naznanili, bi Vi in poštene g. župan Pajdaš, (odbornik kmečke zveze, ne imela dobre župe. In tudi se ne bi več Pajdaš na svojem strohnelem županskem stolcu šopiril.

Vas pa, g. župnik, zopet vprašamo, kolikv nekrščanskih faranov (krivo-verce) pa imate? in kateri so?

Vaši mirni farani.

u Župnik Presker iz Kapel nam pošilja „popravek“, da ni res, da ga ni bilo 2 dni na spregled, ampak da je šel le za en dan v Celje obiskat brata in da je tu »uradno« obiskal misijonarje. Kakšna agitacija mu baje niti na um ni prišla. Baje tudi ni res, da se morajo ljudje vračati z nekrščenim otrokom. Konečno pravi, da ni res, da bi bil z Dunaja najel nekega visokošolca za agitacijo, ampak je ta ravno prišel na počitnice k starišem in se je zopet odpeljal na Dunaj. V svrhu kake agitacije baje niti koraka ni storil. — Nas le veseli, če se župnik Presker vzdržuje hujskarije, ker bi mu to ne prišlo preveč po ceni.

d Ljubezen do bližnjega lepo uči podsreški župnik gosp. Vaupotič svoje vernike. Njegov cerkovnik si je najel kot oratarja pristaša narodne stranke. Ko je župnik o tem zvedel, mu je vidno ozlovoljen očital: »Zakaj pa ravno tega prosite, ki je od narodne stranke?« — Torej tako daleč drži strast! G. župnik se najbrž boji, da na njivi, katero so obdelovali, voli »brezverca«, ne bo nič zrastle in če se ne da dobiti vol »krščanskega moža«, je boljše njivo v celini pustiti.

III. Volilni okraj:

Slovenji Gradec-Šoštanj-Marenberk.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Dr. Anton Božič

odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

Nedeljski shodi. Kandidat narodne stranke dr. Božič ima v nedeljo 9. t. m. shode: ob 8. uri dopoldne v Trbonji (marenberški okraj), ob 1. uri dop. v Vuhredu pri Fr. Sgermu, ob 4. uri pop. v Zgor. Vižingli pri Avg. Petschalerja

o Za izvolitev dr. Verstovška se morajo klerikalci silno bati. Cele strani Straže in Slov. Gospodarja so napolnjene s hvalo dr. Verstovška in obrekovanji dr. Božiča in njegovega sorodstva. Najprej so očitali dr. Božiču, da izrablja svojega sivolasega očeta za volilni boj. To je bila prva laž, ker oče dr. Božiča obdeluje mirno naprej svoje njive in se meni za dr.

Verstovšekove in njegovih čednih kompanjonov napade kakor za lanski sneg. — V drugo so očitali dr. Božiču, da preveč računi. Ko se jim je dokazalo, da ima z računi le kot pisarn. uradnik dr. Filipiča opraviti in da je trditev sploh zelo zlobna laž, blatijo še naprej pisarno dr. Filipiča in pljujejo s tem v lastno skledo, ker je vendar dr. Filipič njihov. — Tretja debela je ta, da je dr. Božič advokat. Dr. Anton Božič je odvetniški kandidat in posestnik v Celju, in je torej le zgolj zlobnost, hoteti dr. Božiča spraviti ob zaupanje pri ljudstvu. Dr. Verstovšek igra tukaj zelo nesrečno igro. Na eni strani straši ljudi pred dr. Božičem, na drugi strani priporoča dr. Benkoviča, ker je advokat. Smešni so postali gospodje! — Ker vidijo klerikalci, da vse to ne izda več, spravili so se na dr. Božičevo sorodstvo. Očitajo mu, da ima sestro, ki ima nemškega moža, kakor da bi dr. Božič bil kriv, da sta se ta dva rada imela in vzela v zakon. Očitajo dr. Božiču, da daje njegova z Nemcem omožena sestra od Nemca porojenega otroka v nemško šolo. Kaj more dr. Božič za to? Saj vendar ni on oče otroka, da bi mogel kaj zapovedovati? Ravnotako bi lahko vprašali, zakaj imajo nekateri zvezarji svoje otroke v nemški ljudski šoli, zakaj jih imajo v nemških šolah sploh? Zakaj pripustite dr. Verstovšek kaj takega pri svojih pristaših? — Povemo častitemu gospodu dr. Verstovšku, da ima dr. Božič še sledeče sorodnike: ima 62 let staro mater kmetico, ima sestro in dva brata, ki pomagajo starišem dr. Božiča na kmetijstvu, ima sestro, ki je omožena nekje v radgonskem okraju, kjer si služita z njenim možem z žulji svojih rok vsakdanji kruh, ima brata, ki je delavec v Celju. Vse te še lahko po vrsti oblatite, gospod dr. Verstovšek. Če vam ne bo zmanjkalo blata, pa še obdelajte Božičevega brata, ki je v Ljubljani trgovski sotrudnik! — Dr. Božič in njegovi sorodniki bodo vam, g. dr. Verstovšek, in vašim častitim kompanjonom zelo hvaležni za vaš nad vse hvalevreden trud. In ko boste te sorodnike dr. Božiča nablitali, vam nasvetujemo še svaštva dr. Božiča. Za volilni boj bo menda seglo. Pa na dr. Božičevo soprogo in na njegove tri otročičke ne pozabite!? — Vas je kaj sram, gospod profesor in doktor Verstovšek? Vas je kaj sram vaših zagovornikov in srčnih prijateljev pri „Straži“ in „Sl. Gospodarju“?

b **Kaplan Letonja**, ki kraljuje nekje pri Slovenjgradcu, tudi agitira proti dr. Božiču. To je sedaj poglavitno delo kaplanovo; posluhuje se pri tem tudi nepoštenih sredstev. Da ne opravi proti našemu kandidatu dr. Božiču ničesar, nam je tudi znano. Kdo bo de pa kaj dal na takega „kmečkega prijatelja“, ki je svoj čas gnal devet kmetov na dražbo, ker mu niso odrajtali bernje.

Taka je ljubezen teh ljudij do kmeta. Imajo plačo, zaslužek pri mašah in vsak čas še bernjo. Vse te dohodke strogo zahtevajo, niti vinarja ne popustijo. Če pa vsled suše ali drugih nesreč kmet „bernje“ ne more odrajtati, ga pa tožarijo in ženejo na dražbo. In v družbi teh „prijateljev ljudstva“ se nahaja dr. Verstovšek, ki vse take amazanosti pokrije s plaščem krščanske ljubezni.

o **Iz Šmartina pri Slovenjgradu**. Pretečeno nedeljo je bila naša kaplanija tako okrašena s Piškovimi lepaki, da je spremenjala barve kakor kaplan Letonja, kadar gre mimo hiše starega Blodnika. Radovedni smo, če bodo od sedaj samo zvezarji vzdrževali in popravljali kaplanijo in če se bodo ka-

planovi bernjači v jesen priporočali samo pristašem duhovniške zveze za bernjo, naprednim kmetom pa, ki smo sedaj kaplanu trn v peti, prizanesli? Izzivati pa se ne pustimo od kaplana več, zato bo že škrbela „pokneča Jula, tiste kronce...“, evini knofi in pa tiste vajtanske babe, ki se potepajo po Šmartnu, odkar je kaplan Letonja tu.“ Še enkrat, pa zadnjikrat, pazite, da se vam ne razlije maslo na glavi in vas ne zaduši! Če ne mirujete, bliskalo in grmelo bo, da se vam bodo tresle hlačice, lasje pa stali pokoncu od strahu. Šmartin ni Vitanje!

b **Zvezarska olika**. Našemu kandidatu dr. Božiču je poslal neki nepodpisan zvezar iz Slovenjgradca tri s človeškim blatom namazane listke in par vrst na en listek napisanih psov. Tako daleč torej so že prišli klerikalci! Tako ravnanje se samo obsoja. Primeren odgovor za take žalitve dobijo klerikalci na volilni dan. — Dotični zvezar bi se naj vsaj podpisal, da bi vedli, kdo je tisti svinjar, ki se tako rad meša v človeškem blatu.

o **Iz Šaleške doline** se nam piše: Škalski misijon je pomagal zaključiti tudi profesor Verstovšek, tisti, katerega je baje trebuh bolel, če je le videl „farja“, z volilnim shodom. Od prve do zadnje misijonske pridige se ni slišalo drugega kakor o volitvah in pobijanju „liberalcev“ ter Narodne stranke. Kaj čuda, da so ljudje to „pobijanje“ razumeli po svoje in da je nastal zadnji dan misijona pretep, v katerem je več ko 12 oseb težko ranjenih; nekateri so dobili smrtne rane po 10 do 12 cm globoke. Pripomnimo, da je okr. glavarstvo, upoštevajoč misijonske hujskarije, prepovedalo misijon, a ga je namestnija dovolila in zategadelj je poleg misijonarjev tudi namestnija za posledice odgovorna.

o **Shod v Št. Janžu na Vinski gori** predzadnjo nedeljo je bil vkljub temu da se je šele zadnje dni sklenilo ga prirediti in da se ni zanj skoro nič agitiralo, lepo obiskan. Zbralo se je nad 150 volilcev šentjanžke občine. — Shod je otvoril g. Kral iz Celja. Na njegov predlog je izvoljen predsednikom pos. Cvikl, ki je dal najpoprej besedo drž. posl. g. Ježovniku. Njegovo poročilo o delovanju v drž. zboru je bilo zelo obširno in temeljito. Volilci so ga soglasno in navdušeno zahvalili in mu izrekli zaupnico. — Za njim je govoril o nalogah dež. zbora dr. Zabukovšek, učitelj Tajnik in dva volilca. Zborovalci so soglasno sprejeli kandidaturi gg. Brinarja in dr. Božiča.

d **Slabo služijo** celjski duhovniki svojemu kandidatu dr. Verstovšku, ko stičejo po bližnjih in oddaljenih sorodnikih dr. Božičevih, ker na njem ničesar ne morejo najti. Očitajo njemu, ki nič za to ne more, da je eden njegov svak Nemec in da je brat tega svaka, ki ga dr. Božič komaj pozna (pomislite ljudje božji in napravite hitro tri križe!) protestant. Pri dr. Verstovšku ni treba iti tako daleč, vpraša se ga naj samo, v katerem jeziku občujejo njegovi lastni otroci z lastno materjo. Gospod Gorišek, povejte nam, kakšen je torej materin jezik Verstovškovih otrok?

IV. Volilni okraj: Šmarje-Rogatec.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Maks Berlisg
posestnik, trgovec in poštar
v Žetalah.

Nedeljski shodi. Maks Berlisg, kandidat narodne stranke, ima v ne-

deljo, 9. tm. shoda v Kostivnici ob 8. uri dop. v prostorih g. Ogrizek (Zaloker) in v Takačevem ob 3. uri pop. v prostorih g. Fr. Ogrizek.

u **Kandidat g. Berlisg** priredi v sredo dne 13. maja 1909. volilni shod pri g. Mikušu v Donački gori za občino Don. gora, Sv. Florian in Sv. Rok in dne 14. maja, tl. četrtek volilni shod ob 3. ure popoldne v Žetalah za domače občine. — Volilci, udeležite se shodov mnogoštevilno! Pokažite, da spoštujete domačina!

u **Iz Žetal.** Žetanci! Naš kaplan dični Lovrenko Vas je že nešteto krat psoval z le njemu lastnimi grdimi besedami. Psoval je celo Vaše okroke, nedolžno mladino, v šoli s hudiči, luciferji i. dr. Ne dajte si podpisovati glasovnic! 7. maja se zdržite volitev, 17. maja pa vsi volimo g. Berlisga; on je naš domačin, naš podpiratelj v vseh zadevah! Živel! — Kdor bi volil Vrečka, pljuje v lastno skledo!

u **Zibika**. Našemu kaplanu Kovačiču bi prav resno svetovali naj nam ne vsiljuje svojih kandidatov; briga naj se raje za izpolnjevanje dolžnosti svojega poklica ter naj premišljuje svojo slavno preteklost v Šmartnu v Rožni dolini. Vedite, da nam je marsikaj znanega, kar se ne strinja s svetostjo 6. 8. in 9. zapovedjo božjo. Šmartno ni tako daleč od nas, da bi se ne zvedelo. Kovačič, le lepo miren bodi, sicer znaš doživeti še hujših porazov kakor v Rožni dolini.

Iz **Žetal**. Pristaši, narodnjaki pozor! Zopet Vas bodo strašili duhovniki s smrtnim grehom, s peklom i. dr. takimi žuganji. Pokažite agitatorjem v črni obleki vrata! Kaplan naj izpolnjuje svoje dolžnosti v šoli in cerkvi, agitacijo pa naj pusti razsodnejšim, ko je ta »veleum«.

u **Neki Kores v Žetalah**, klerikalni agitator, hodi k volilcem in jim pravi: Glejte, vsi, ki so zadnjič volili Korošca, so dobili podpore, drugi pa ne. Volite zdaj tudi tistega kandidata, ki vam ga priporoča dr. Korošec. Za danes opozarjamo Koresa na postavo in mu ne jamčimo, če bo še nadalje na tak način agitiral, za posledice. Pozor!

u **Iz Zibike**. Naš organist Čander je zdaj zopet „na konju“. Sedaj je spet govoril okoli, da kdor ne voli Piška in Vrečka, ni kristjan. Kadar pa v jesen okoli nas „liberalcev“ z svečo fehta, pa mu je vsak kristjan. Pošten kristjan, kakor bi rad bil Čander, pa tudi svoje posle, za katere je plačan, pošteno in vestno spolnjuje, ne pa tako, da se ga mora vedno le priganjati, kakor naš župan Čanderja kot občinskega tajnika, ker bi sicer moral župan prevečkrat kazni plačati. Najprej bodi sam veren kristjan, ljubi Čander, potem še le uči druge krščanstva!

u **Kaplanu Ašču na Ponikvi** sporočajo naročniki „Narodnega Lista“, da mu bodo oni sami zložili 4 K za naročnino „Nar. Lista“, da mu ga ne bo treba fehtati in jemati po ponkovskih gostilnah.

V. volilni okraj: Ptuj-Ormož.

Somišljeniki narodne stranke podpirajo samostojna narodna protiklerikalna kandidata.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico:
dr. Miroslav Ploj
državni poslanec, Dunaj
Ivan Kolarič
posestnik, Središče.

o Glasoviti „kandidat“ Meško je pred kratkim v neki ormoški gostilni zabavljal na razne odlične ljudi, naj-

bolj seveda na dr. Ploja. Kako besno ga sovraži, je pokazal z besedami: „Prokleti pes naj crkne, ke je“, s katerimi je sklenil svoje razpravljanje. Mešku se vidi, da ima že potrebne pojme o nankih svete matere Cerkve in tudi o dostojnosti. Ni čuda, saj si dopisuje s Terglavom! Kmečka zveza ima res same „značaje“: jeden je čarostrelec, drugi uskok, tretji spretni manipulator s koleki, četrti pa ima izraze kot kakšen voznik na cesti. No, mi mislimo, da bo Meškova slava 17. maja „poginila“ in da se bode možak vrnil v lahonsko grabo pod sv. Rūnč k svojim juncem — drugam ne spada.

o **Shod dr. Ploja pri Sv. Barbari v Halozah** se je prav dobro obnesel. Kandidat je jako stvarno razvijal svoj program, kateremu so volilci z vso pazljivostjo sledili in navdušeno pritrdjevali. — Obljubljal ni zlatih gradov v oblakih, kakršno navado imajo zvezarji, ampak le to, kar se da mirnim in treznim potom doseči. Navzoči volilci so mu obljubili svoje glasove ob volitvi z največjim navdušenjem, ker so dobro prepričani, da bode kandidat s svojimi velikimi upli vdom obljubljen gotovo dosegel. To pričajo tudi zdatne podpore, ki jih je že za Haloze izposloval. In kaj so dosegli za Haloze zvezarji?! — Le-ti so imeli ob istem času svoj shod pri Sv. Ani, podružnici barbarški. Nimam sicer namena poročati o njih shodu, na katerem je baje govorilo 5—6 govornikov oz. kandidatov, temveč hočem podati le kratko primero glede udeležbe. Na našem shodu nas je bilo brez vsake agitacije čez 100 samih volilcev; zvezarjev pa je bilo po njih lastni izjavi 400—500 (?), pa če mislite volilcev, se jako motite. Dokazati hočem, da je nas le več bilo; pri tem pa je treba upoštevati sledeče: Zvezarji so agitirali raz leco; priredili so Markovo procesijo; enaka procesija je došla iz zavrčke župnije; na shodu so bili poleg moških v pretežni večini tudi ženske, ponajveč mladina iz dveh župnij. — Torej, kje je bilo več volilcev? — Na shodu zvezarjev se je točilo cerkveno vino, ki je razno učinkovalo. Če si šel popoldne na sprehod v obližje Sv. Ane, si moral tuptatam nehote opazovati skrivnostno sladko ginjene božje dušice, ki so se redoma zazibavale v sladki san pod bujno cvetočimi drevesi.

VI. volilni okraj:

Maribor-Sv. Lenart-Gornja Radgona-Ljutomer.

Somišljeniki narodne stranke podpirajo samostojnega narodnega kandidata proti klerikalnemu prvaku Roškarju.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico:

Jakob Zemljič
veleposestnik, Radinci.

o **Roškar pri Malinedelji**. Predzadnjo nedeljo si je pel Roškar pri nas slavo speve. Ker drugi ne vedo o njem ničesar lepega povedati, se trudi dični orjak, da bi sam sebe kar v najlepši luči pokazal. Napadal je seveda „celjske liberalne gospode“ in dr. Ploja, katerega je pital s takimi imeni, da so mu vsi zborovalci zamerili. Čudimo se, da si kaj takega upa Roškar storiti! Malonedeljčani mu svetujejo, da se naj vbodoče Malenedelje izogiba: ljudi s krvavimi rokami nikdo ne spoštuje!

b **Roškar nikdar sit**. Vsakemu poslancu privoščimo tiste dijete, če le spolnijo svoje dolžnosti. Da Roškar ni storil nič in ni vedel nič, mu še ne zamerimo. Ali on še toliko ni spolnjeval svojih dolžnosti, da bi sedel v deželnem zboru, kadar so bile seje raz-

pisane. Poleti l. 1908. je bilo deželno-zborsko zasedanje. Roškar je imel kot državni poslanec dijete na dan 20 K, kot deželnozborni 15 K in ob torkih še za okrajno hranilnico v Št. Lenartu 8 K = 43 K, a v Gradcu ni prišel, na Dunaju pa itak takrat državnega zborovanja ni bilo. Da, iz Gradca je kar po 14 dni izostal. Ob koncu zborovanja je navada, da deželni in državni poslanci zlože iz dijet nekaj zneskov za dijaška podporni društva in dijaške kuhinje. A Roškarjevega imena ni bilo nikdar med darovalci. Poprašali smo in izvedeli, da je ta vrli slovenski zastopnik vsikdar pred sklepom potegnil in si dal dijete v Št. Jurij v Slovenskih goricah poslati, samo da ni bilo treba nobenega krajcarja za ubožne dijaške darovati. Živela taka plemenitost!

o Roškar — in goveja sol. Kakor druge občine, dobila je tudi občina Malna, katera uživa dvomljivo srečo, da ji županuje Roškar, a opravljata občinske posle mežnar ter kaplan Bozina — zastonj govejo sol. Dobila je seve to sol v to svrhu, da jo razdeli med revne, po suši oškodovane kmete. „Krščanski“, za vse krivice in trpljenje slovenskega kmeta tako „občutljivi“ župan in državni poslanec g. Ivan Roškar spoznal je v svoji skromnosti, da je izmed vseh on sam največji siromak in najbolj potreben soli. Prisodil si je zato samo 50 kg. Nešteto drugih, ki seve niso niti veleposestniki, niti župani, niti državni poslanci s 7.200 K letnih dohodkov itd. niso dobili ničesar. Ko so se vršile te dni občinske volitve na Malni, je poprašal veleposestnik I. K. pred vsemi „vsegamogočnega“, kako je mogel priti on do te množine podpore, ki gotovo ni bila namenjena za njega. Roškar je v prvem trenutku zardel, potem pa kakor kak darežljiv car velel svojemu hlapcu: „Razdeli sol!“ — K. pa nadaljuje Roškarjev stavek: „namreč med našo govedo“. — Da je sledil tej dobri opazki občni smeh, je lahko razumljivo. No vkljub temu še danes liže samo Roškar in njegova živina to ceno cesarske sol. Pa Roškar „ljubi“ kmeta in ima „srce“ za njega! Somišljeniki, razglasite povsod, kakršen je predsednik „kmečke“ zveze!

o „Uskok Zemljič — kaj mu bodo dali nemškutarji zato?“ je stalo na lepakih, ki jih je trosil nek mlečen fante iz Maribora. Ko se je vračal g. Zemljič zvečer iz Ljutomeru domov in je izstopil v Radencih, so ga nemškutarji dejansko napadli. Korošec kot general „kmečke zveze“ je lahko zadovoljen, ker odgovorili so nemčurji takoj.

o Roškar, značajan Slovenec. Znano je, da se je Roškar do najnovejšega časa podpisoval za Roschker-ja. Ko pa je tega vrlega poštenjaka vsled njegovih velikih zaslug in zmožnosti dosegla čast deželnega poslanca, pa so ga deželnozborni tovariši nagovarjali, naj on kot zastopnik slovenskih kmetov svoj prvi govor govori v slovenskem jeziku. Roškar je nekaj stokal in se izgovarjal, a ko je imel govoriti, je vstal, izvlekel od kaplana popisani papir in jecljaje čital — nemški govor. — To je tisti dični orjak, ki naj vodi slovenskega kmeta. Kaj porečete k takemu tovarišu, g. dr. Jankovič?

D. Za vse volilne okraje jezikovno mešanih mest in trgov je slovenski števeni kandidat

dr. Gvidon Serbec
odv. kandidat v Celju.

C. Skupina slovenskih trgov.

(Mozirje, Gornjigrad, Ljubno, Braslovče, Vransko, Žalec, Rajhenburg, Kozje, Središče, Veržej, Studenci pri Mariboru, Št. Juri ob J. ž., Šmarje).

Voli 24. majnika.

V tej skupini voli vsakdo, ki plača najmanj 10 K direktnega ali cesarskega davka.

Naj zapiše vsakdo na glasovnico ime kandidata narodne stranke:

Dr. Vekoslav Rukovec
odvetniški kandidat in posestnik v Celju.

Dopisi.

Nova štifta pri Gornjem gradu. Ker dobro vem, da vprašatelj od nas v »Slov. Gospodarju« št. 16 t. l. misli mene kot upravitelja poštne nabiralnice, češ, da v teku 8 mesecev nisem dveh njegovih »smrdečih« dopisov poslal uredništvu »Slov. Gosp.« Na to zopetno nesramnost odgovorjam, da se za njegove, že 2 leti trajajoče, po ovaduštvu in škodoželjnosti istotako smrdeče dopise zmenim manj kot za lanske sneg in če jih vsak dan 20 odpošlje. Čudno se mi le zdi, kako je mogoče, da bi med tolikimi dopisi o moji malenkosti v »Slov. Gosp.« prišla v teku osmih mesecev samo 2 »smrdeča« dopisa v izgubo; morebiti sta se zdela celo uredniku »Slov. Gosp.« presmrdeča? — Pri-sežem pa, kolikorkrat je treba, da nisem od časa, kar sem upravitelj poštne nabiralnice, niti jednega pisma videl naslovljenega na uredništvo »Sl. Gosp.« in tudi poštni sel pravi, da pod prisego izjavi, da v nekem nabiralniku ves ta čas ni našel več nego 2 do 3 pisma naslovljena na uredništvo »Sl. Gosp.«, vsa druga »smrdeča« pisma je znošil dotičnik naravnost na pošto v Gornjigrad, zakaj pa še potem navedenih dveh ni nesel? Ali se hoče morebiti, kakor vsi klerikalci, držati prislovice: calumniare audacter etc.? Nasvetujem pa, naj prihodnjič pošilja ta svoj smrad o meni priporočeno, ker le takrat bode pošta odgovorna za njegove pošiljatve, časa in denarja ima pa tudi dovolj k temu. Dixi. Kelc.

Iz Brežic. V nedeljo dne 25. m. m. vršil se je v Župelevcih občni zbor ženske in moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Brežicah ob najlepši udeležbi brežiških Slovencev in drugih rodoljubov iz celega brežiškega okraja, posebno iz Bizeljkega.

Iz tajniškega in blagajniškega poročila obeh podružnic posneli smo marljivo delovanje obeh odborov; v dobi enega leta nabrali ste obe podružnici 600 kron presegajoči znesek za bodoči in prepotrebni slovenski otroški vrtec v Brežicah.

V odbor ženske podružnice so bile voljene kot prvomestnica g. Anka Čepin, nje namestnica gospa Fanči Ferenčak, tajnica gdč. Kati Boecio, nje namestnica gdč. Lojzika Mastnak, blagajnica gdč. Anica Polanšek, nje namestnica gospa Anka Černelc, kot delegatinje za veliko skupščino gospe Ljuba Lipej in Ivanka Levak, v odbor moške podružnice pa prvomestnikom g. Andrej Levak, njega namestnikom g. Josip Mešiček, tajnikom g. Fr. Pišek, njega namestnikom g. Josip Boecio, blagajnikom g. Josip Uršič, njega namestnikom g. Ignacij Polanšek, kot delegata za veliko skupščino gg. Franc Lipej ter Ignacij Supan.

Ker je delokrog teh podružnic preobsežen, sklenilo se je na željo

vrlih in zavednih Bizeljčanov ter Kapeljčanov ustanoviti za ta dva okraja svoji lastni podružnici in pozdravljamo to ustanovitev z veseljem, ker vemo, da bodo na ta način naši sosedje Bizeljčani in Kapeljčani še z večjo vneto delali v prid naši šolski družbi.

Po občnem zboru predaval je potovalni učitelj družbe sv. Cirila in Metoda g. Ivan Prekoršek v krasnih besedah o pomenu, razvoju in uspehih naše šolske družbe. Občinstvo je sledilo z vidnim zanimanjem besedam izvrstnega in vnetega govornika, kateremu se tem potom za njegovo udeležbo pri občnem zboru in njegov navduševalen ter poučljiv govor prisrčno zahvaljujemo.

Novo izvoljenima odboroma obeh podružnic pa želimo še lepših uspehov kakor v preteklem letu, posebno, da bi dosegla ista še v tem letu otvoritev slovenskega otroškega vrtca.

Štajerske novice.

v Volitve v laški okrajni zastop. Iz Trbovelj se nam piše: Poročali ste, da se vrše volitve v laški okrajni zastop dne 3. junija t. l. Slovenci, ki imajo že skupino kmečkih občin, so se odločili topot vdeležiti se volitev tudi v skupini veleposestva. Zahtevali so, da se vpiše v imenik veleposestniških volilcev trboveljska občina, kar se je seveda po enoletnem čakanju zavrnilo. Vendar še ni stvar izgubljena: odločuje glas neke veleposestnice — vdove, Slovenke (!) v Hrastniku. In od te je izprosil ali izsilil s svojim vplivom pooblastilo renegat Leiller, ravnatelj premogokopa v Hrastniku. Ne moremo dovolj obsojati postopanja nastavljenca družbe, ki ima svoja podjetja v docela slovenskih krajih, iz kojih vleče velike dohodke, ki ima samo slovenske delavce. Nešteto nam je povdarjala svojo koncilijantnost in kot tako smo jo poznali in verjeli in ji še danes verjamemo. Odtod tudi izvirajo prijateljski odnosi, ki so se pokazali bodisi pri občinskih volitvah, bodisi ob raznih drugih prilikah in za marsikaj se ima trbov. prem. družba zahvaliti ravno Slovincem. Kar najneprijetnejše nas zato dirne nastop njenega uradnika Leillerja kot agitatorja peščice laških in hrastniških nemčurjev. Vprašamo, je li to znano centrali na Dunaju?

Ali ona to odobrava? Ali se hoče v resnici staviti v direktno nasprotje z vsem prebivalstvom? Ali se zaveda, kake konsekvence nastanejo iz tega? Nujno jo prosimo in opozarjamo, da slednjič konča početje svojih nastavljecev, kakor so Leiller in še nekateri drugi. Volilno pravico ima v veleposestvu tudi Južna železnica. Ne zdi se nam skoro potrebno opozoriti jo da, če že ne voli s Slovenci, se vzdrži vsaj volitev, kakor je to storila v Brežicah. Volitvam bomo posvečali vso pozornost.

Pri volitvah v ptujski okrajni zastop v skupini veleposestva so Slovenci propadli. Izvoljeni so Ornig-Strašillovi kandidati.

Od Malenedelje. Ob svojem odhodu kličem vsem svojim sosedom in prijateljem, ki so me tekom 7 let, kar sem bil tukaj, obiskovali in katerim, mislim, nisem nobenemu nič žalega storil. Bog živi malonedeljsko ljudstvo, vse vrle kmete in vrlo učiteljstvo!

Mihael Rantaša.

v O volitvah iz veleposestva v ptujski okrajni zastop se nam še poročajo: Mnogi (slovenski) volilci so volili proti nam deloma iz dobičkarije, osebne sovraštva, častilakomnosti ali pa so bili podkupljeni. Livanjski veleposestniki so dobili razven merjascev še 400 gajec. Vrh tega so obljubili Ptuj-

čani kmetom ceste, oprostitev šolnine za ono deco, ki hodi iz ptujske okolice v mestne ljudske šole in mora sedaj plačevati šolnino; govori se tudi, da so se povrnilo mnogim stroški za povečanje posestev ali se jim je dal danar itd. Proti Slovincem so volili sledeči slovenski kmetje: Dolinar Franc, Sp. Velovlak, Savec Jože, Krčevina, Čeh Franc, Livanjci, Tobias Franc, Pacinje, Šampa Jakob, Livanjci, Čeh Jože, Ločič, Čeh Martin, krčmar pri Sv. Marku in še dr. Prošt Fleck ni volil, Ornig je imel 9 krat volilno pravico, pokojni Sadnik je volil dvakrat, ravno tako sta volila proti Toplak F., slov. kmet in Merkuš Anton, župan na Zg. Pristavi.

o V ptujski okr. zastop so izvoljeni v skupini kmečkih občin sledeči gospodje: M. Brenčič ml. iz Spuhlje, I. Budigam iz Turškega vrha, A. Goljat iz Cirkovec, F. Mavčič iz Nove cerkve, Fr. Rižnar iz Gajovec, I. Turkuš iz Majšperga, I. Veršič iz Nove vasi, Jos. Zelenik iz Sv. Urbana, J. Zupančič iz Ptuja in J. Grahar iz Hajdina. Štajercijanska lista je propadla.

o Iz Žusma. Imenovan je tnkajšnji orožn. postajevodja Ignac Kramberger za kanclista k c. kr. sodnijski v Kozje.

o Iz Maribora. Schulverein na delu. V Pesnici nad Mariborom se je ustanovila dne 18. apr. t. l. podružnica nemškega Schulvereina v Hoinigovi gostilni, kakor je že poročal „N. D.“. Med 40 navzočimi, ki so pristopili novi podružnici, je bila sicer polovica tujcev, gostov iz Gradca, Maribora in od drugod a vendar je značilno, da so organizirali peščico pesniških Nemcev in nemškutarjev v Schulverein. V odboru so posestniki Pilz, Müllner, Hoinig in Günther.

b Konkurz je dovoljen za premoženje trgovca z mešanim blagom Emila Pennika v Mozirju. Konkurni komisar je sodnik Grebenc v Gornjem gradu, upravitelj konkurzne mase pa trgovec g. M. Schuster v Mozirju.

o Žalec ima sedaj telefonično zvezo z vsemi telefoničnimi postajami na Štajerskem in Koroškem.

o Umrl je v Mariboru domobranski stotnik Pirchan. — Ubil se je sin sodn. svetnika Smoleja v Celju, ki je bil pri mornarici. Padel je z glavotako nesrečno na nek žebelj, da je umrl.

b Štajercijanski kandidati. Nemškutarji bi se radi zopet enkrat blamirali; zato so postavili v 4 okrajih svoje kandidate. V ptujsko-ormoškem okraju kandidirata stara naša znanca Ornig in Visenjak iz Slomov, v slovenjbiškiško-konjiškem Kresnik, Robič-Zemljičeva protikandidata sta Senekowitsh in Koser iz Spodn. Gašteraja, v slovenjgraško-žostanjskem okraju pa kandidira neki Kalischnig.

b Deželni šolski svet je nastavljal definitivno: v Rečici gosp. Horvata iz Makol, v Velenju gdč. Berto Brence, v Št. Rupertu v Slov. gor. gdč. Felicijo Škerjanc, v Št. Jurju v Slov. goricah Matija Perger.

u Umrla je pri Sv. Jurju na Remšniku Ter. Vrankar mati učitelja I. Vrankar v 74. letu svoje starosti. — Bila je dobra, skrbna, in gostoljubna gospodinja. N. v m. p.

u Pijanec ima res srečo. V nedeljo 25. tm. zapazim ležati pri globoki vodi imenovani jezero, ležečem na Delcih blizu sv. Lenarta v Sl. g. pijanca, ki se ravno vzdiga, ko prihajam blizu njega. V svoji omotici bliža se bliščeči vodi, bržčas po alkoholsko misleč, da je to cesta, kjer bi gotovo utonil. Jaz zapazim to, zakričim stoj! On stoji. — Priletim do njega, rečem mu: „Glej! sedaj stojiš samo 1 m od vojegega groba. To ga je tako pretreslo,

da je postal koj precej trezen. „Ah! Vi ste moj rešilni angelček, koliko sem vam dolžan“, mi reče s solznimi očmi. Srečen sem, da sem Vas rešil kronce pa, katere mi kažete, ohranite za se (bilo jih je precej). Spravim ga na pravo pot in on odide Negovo v Slov. gor.

u Iz Gotovelj. (Po požarju). Še le zdaj se je precenila škoda, ki je tako občutno prizadela pogorelce, pa tudi sosedne nepogorelce. Ogenj se je razširil v najhujšem vetru, in bilo je del vasi kar hipoma v ognju. Če bi bil požar na nasprotnem koncu izbruhnil, bi bila cela vas pogorela. Zato se skoraj ni dalo nič rešiti, kajti kar naenkrat je 10 poslopij objel ogenj. Silna vročina je tudi ostalo zidovje tako razgnala, da je še to, kar je ostalo, za nič. Pa tudi sosedje so zelo oškodovani, ker v silni naglici so kar zmetali ven hišne oprave in sploh, kar se je dalo, da se je mnogo potrla in porazgubilo. Naš g. poslanec Roblek je takoj poslal dvema najbolj ubogima, eni vdovi in enemu posestniku, 100 K za prvo podporo. — Posestnik Mak, ki je dobil polovico podpore, je v zahvalo zato pa že čez dva dni za nasprotno stranko šel v Št. Peter h občinskim volitvam volit nasprotnikov, kateri so našega dičnega poslanca že tako po cigansko blatili. — Nehvaležnost in nesramnost so tudi tukaj klerikalne lastnosti.

u Gotovlje. Dne 27. aprila t. l. okrog 3. ure popoldan je izbruhnil sredi vasi v šupi posestnika F. Trobiša ogenj, ki se je ob hudem viharju hitro razširil in objel 13 objektov. Požarne brambe iz Gotovelj, Žalca, Arje vasi, Št. Petra, iz Polzele (dve), Grajske vasi in Ojsterške vasi so prihitele z izvanredno naglostjo na kraj nesreče. In s požrtvovalnim skupnim delovanjem so preprečili, da ni cela vas postala žrtev ognja. Strašni element je deloval z vso silo in petim posestnikom napravil ogromno škodo, posebno prizadeta je posestnica M. Vipotnik in posestnik L. Mak, katerima je bilo uničeno popolnoma vse imetje. Kako je ogenj nastal, ni znano, vendar pa so stariši pustili pri dotični hiši, kjer je pričelo goreti, male otroke doma brez nadzorstva. Ta slučaj naj bode vsem starišem v resen spomin, naj ne puščajo nikdar mladine brez nadzorstva. Obračamo se tem potom do vseh dobrosrčnih ljudi s prošnjo, naj prispevajo po svojih močeh pomagaje ponesrečenim. Vsaki najmanjši dar bode hvaležno sprejet. Darovi se naj blagovolijo pošiljati na naslov gospoda:

Andrej Antloga,
župana v Gotovljah pri Žalcu.

o Imenovan je za kletarskega nadzornika za nemški del Štajerske dr. Reisch, doslej pristav na višji vinnorejski šoli v Klosterneburgu.

o Od Sv. Barbare nižje Maribora nam pišejo: Trte krasno ženejo in kaže se, da bode letos še boljše vinsko leto ko lani. Upamo tudi, da bode vino dražje, ker ne bo sadja in tolkle. —

Dne 9. maja ima tukaj po rani maši kandidat Robič shod. Govoril bode tudi o mostu čez Dravo pri Zg. Dupleku.

o Sv. Frančišek Ks. Dne 12. t. m. ob pol 12. uri po noči je vžgala strela kozolec Alojzija Jamnika v Melišah. Prostovoljna požarna bramba ksaverjanska je bila vkljub grozni temi in slabi prometni zvezi bliskoma na pogorišču ter reševala, kolikor je bilo v njeni moči. Le njeni neumorni delavnosti se je zahvaliti, da se je ogenj na že omenjenem gospodarskem poslopuj takoj omejil, in da ni upepelil cele vasi, ki je večinoma s slamo krita. — Meličanje! Kaj pa je z vašo cesto, po kateri bi vam tudi sosedne pož. brambe lahko prihitele na pomoč?

v Nemška šola v Gaberju pri Celju se ne bode zidala. Občinski svet v Celju je odklonil dar nemškega „Schulvereina“ v ta namen, ki je znašal K 105.000 in izjavil, da se iz „financijskih razlogov“ ne more spuščati v to podjetje. Radi verjamemo!

v Sv. Bolfenk pri Središču. V soboto je šel v Ormož posestnik Franc Ivanuš na Kogu (po domačem Petrinek) radi neke izgubljene tožbe, katero si je baje tako k srcu vzel, da se je domov grede v šmni obesil. Po mnogem iskanju so ga našli še le v sredo popoldne.

a Novi politični ekspozituri namera vlada ustanoviti v Slovenski Bistrici in Slatini.

b Južnoštajerska hranilnica v Celju je dovolila v svoji seji Družbi sv. Cirila in Metoda 500 K. Čast narodnemu zavodu!

b Prestavljen je svetnik dežel. sodišča gosp. dr. Schäfflein iz Celja v Gradec.

Novice iz drugih slov. krajev.

d Ruski kmetaki mladeniči in mladenke pridejo v smislu sklepov vseslovenskega shoda v Pragi se učit modernega kmetijstva med slovanske prebivalce v Avstriji. Te dni je odpotovalo 8 mladeničev in 2 mladenke. Pošilja jih društvo „Ruskoje Zjemo“. Vstopili bodo pri naprednih slovanskih kmetovalcih deloma na Češkem in Moravskem, deloma na Spod. Štajerskem in Kranjskem. V kratkem jih pride zopet 5.

v Slovenska občinska hranilnica se snuje v Trstu. Jamčile bodo okoliške občine. Z veseljem pozdravljamo to misel. Naj se kmalu uresniči!

o Kranjski deželni predsednik Schwarz, je izdal odredbo, da ženske podobe v izložbah in panoramah ne smejo biti premalo oblečene.

o Državno podporo v znesku pet tisoč kron je dovolilo ministerstvo kmetijskih družbi v Ljubljani in sicer 3000 kron za vzdrževalne stroške za leto 1907 in 2000 K za izdajo lista „Kmetovalec“.

o Županom v Cerklju je izvoljen klerikalec Ivan Lavrič. Naprednjaki so oddali prazne listke.

u Naredniku Zidanšku, ki ga je vojaško sodišče v Gradcu pred meseci obsodilo baje radi — veleizdaje na 18 mesecev težke ječe, so sedaj kazni znižali na 10 mesecev.

u Škrlatica se je pojavila v kamniškem okraju in sicer v okoliših Selce, Mali in Veliki Rakitovec in Čejšnica. Obbolelo 25 otrok, izmed katerih jih je 8 nmrlo.

o Promoviran je bil na univerzi v Gradcu v soboto dne 1. maja za doktorja filozofije g. Jakob Kelemina, doma iz Sv. Miklavža pri Ormožu. Častitamo!

o Koroški deželni zbor ne bo sklican na zasedanje v majniku. Ministerski predsednik in min. notranjih zadev navajata kot vzrok politični in parlamentarni položaj.

o Mesečnik padel z okna. Fran Igoršič, 24 letni poštni uradnik v Trstu je v soboto po noči v spanju stopil na okno in padel na ulico. Ker se je precej poškodoval, so ga odvedli v bolnišnico.

v Narodnost naše duhovščine. V Št. Ruperta na Kranjskem sta minolo nedeljo župnik in kaplan s prižnice oznanila, da ne smejo ljudje dvigati denarja iz Kranjske špar-kase. Vsa „čast“ slovenskim (?) duhovnikom, ki očividno podpirajo nemškutarijo.

v Kočevarski nemški razbojniki so se zopet proslavili. V Rantolu 2 1/2 ure od Kočevja so s palicami, koli in kamenjem napadli slovenskega trgovca Ig. Kvasa iz Kočevja. Malo je manjkalo, da ga niso pobili.

Loterijske številke.

Gradec, 1. maja 1909:	49, 78, 22, 66, 75.
Dunaj, „ „ „	70, 41, 72, 77, 62.

Listnica uredništva.

A. K., Vellkanedolja. Sedaj volilnega gradiva preveč. Po volitvah! Hvala!
Št. Janž d. p., Petrovče, Sv. Miklavž pri O.: Za tokrat prepozno. Prihodnjiš!

Zahvala

Za vso ustmeno in pismeno izraženo sožalje ob smrti in za tako mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu preblagega soproga in očeta

Franc Kocmut
učitelja in posestnika,

izreka vsem najsrčnejšo zahvalo

rodbina Kocmut.

Sv. Juri ob Ščavnici.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Ženitbena ponudba.

Mlad veleposestnik in obrtnik v lepem kraju na deželi, se želi takoj zaročiti s pošteno mladenko, ki bi imela vsaj 3000 do 5000 K premoženja. — Slika se vrne pod strogim molčanjem. — Naslov pove upravn. tega lista.

PREPRIČAJTE SE

da dobite najcenejše in najboljše blago samo pri tvrdki:

FRANTIŠEK MEJDR
Piatnarna na stroj Usti n. Orli. Hutvald 10 (Češko)

Barhenti, damasti, gradli, kanafasi, kretoni, cefiri itd., vse po najnižji cen. Lastna tovarna. Zahtevajte povsod

Novo platno

z narodnim kolekom
komad 23 m za 16 kron franko.

Proda se dobro idoča gostilna in posestvo

na slovenskem Koroškem. Hiša je enonadstropna, hlevi vsi oblokani. Posestvo obstoji iz dobrega in rodovitnega polja v ravnini, z okoli 90 mernikov posetve, sadnega vrta z dvema služnostima in iz gozda okoli 25 oralov. Pogoji so zelo ugodni. Ponudbe na upravnistvo našega lista.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivga, puljenega 2 K, boljsega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinaga, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivga 6 K; 7 K; belega, finaga 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko.

S. Benisch, Deschenitz, št. 773, Sumava, Češko.
8 25-2

Pošne hran. račun št. 54.366.
— Telefon št. 48. —

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Urduje se vsak dan
razen nedelj in praznikov
od 8.—12. ure
dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnic in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

pet od sto (5%)

! Čevlji !

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistične čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. Vse se dobi in kupi pri **IVAN BERNÄ,** Gosposka ulica št. 6 v Celju.

Valjčni mlin

Radeče pri Zid. mostu

priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst pšeničnih mok, kakor tudi koruzne in ajdove ter vseh v to stroko spadajočih izdelkov po konkurenčni ceni na debelo in drobno.

Ker je to edino narodno podjetje na Dolenjskem, priporočam se za naklonjenost ter prav obila naročila. ♦ Cenik pošiljam na zahtevo gratis in franko.

Proč

s staro navado in hodite s časom naprej. „Svet sliši najmočnejšemu kupcu pa najcenejšemu“ Pustite torej drage trgovine in poskusite v **slovenski trgovski hiši** na debelo in drobno

R. Stermecki, Celje

katera je danes najcenejša in najboljša trgovina na Spodnjem Štajerskem ter razpošilja cenike, vzorce in blago po vseh slovenskih deželah.

Služkinja

za vsako delo, ki zna tudi kuhati in gladiti, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Ponudbe na: **Oskrbništvo Odolina, pošta Materija, Istra.**

Razširjajte Narodni list!

Pristni kranjski lanenooljnati firnež Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznано in strokovno preizkušeno najboljši.

Karbolinej

prve vrste.

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

Dekle

lepega vedenja, izurjeno v gospodinjstvu, ročnih delih in računstvu, želi stalne službe kot natakarica na dobro idočem kraju; nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod „Varčnost“ na upravo tega lista.

Zdravnik išče poštenega

sluga.

Prednost ima oni, kateri je služil v bolnici in govori tudi nemško. — Naslov pri upravnistvu „Narodnega Dnevnika“.

Kranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Slovenjemgradu registrirana zadruga z neomejeno zavezo vabi na svoj

I. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, 23. maja 1909 v prostorih gospoda Ferdinand Kac-a v Šmartnem pri Slovenjemgradu ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računov za leto 1908.
4. Čitanje revizijskega poročila „Združne Zveze v Celju“.
5. Gospodarsko predavanje.
6. Slučajnosti.

Najboljše

travniške brane

raznovrstne pluge, tudi takozvane „kultivatorje“, kakor

pluge za globoko oranje ali rigolanje, motike, krampe, lopate, drevesne žage, trsne škarje, leščerbe za vničevanje

gosenic in ličink, vsakovrstno poljedelsko orodje in stroje, nadalje trnjevo žico in žične mreže za

plotove, traverze, cement in vse stavbinske potrebščine, sesalke in vodovodne cevi, strešne lepke, nepremočljive vozne plohte in zajamčena umetna gnojila vseh vrst, priporoča po najnižji ceni

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Zaloga izvrstnih šivalnih strojev, gramofonov, kakor tudi slovenskih plošč.

Slovenci! Kupci posestev pozor!

Kdor želi kupiti v priljazni mariborski okolici vsake velikosti dobičkonosna posestva, naj se blagovall zaupno osebno ali pismeno obrniti na

Josipa Sernec, kmečki sin v Gradiski, pošta Pesnica kateri pri nakupu iz rodoljubja brezplačno posreduje ter tudi vsakega kupca na Pesniški postaji pričakuje, če se mu pravočasno javi prihod in znak, da se pozna.

zaročnik

in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

prstanov

9 52-16

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si moje velkanskalo zalogo pravih avstrijskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budlik, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.

Narodna dolžnost vsake slovenske gospodinje je, da zahteva v vsaki trgovini le izborno

z znamko „tiger“

Pfeiferjevo pralno milo

iz milarne **Ivana Pfeifer**
v Spodnji Hudinji pri Celju — pošta Celje.

28 51-13